

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

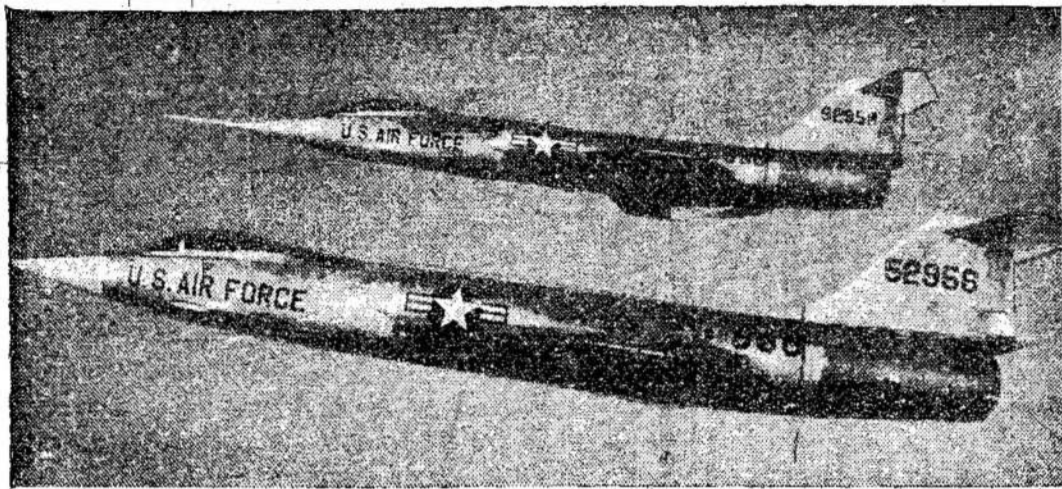
The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

1950-2/4
Nr. 98

PENKTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 3, 1958, TORONTO, ONTARIO

MRTAI XXVII

Jungtinių Valstijų džetai patuliuoja Formosos sąsiaurį ir tokiu būdu padeda Čiang Kai-šeko karinėms jėgoms apsirūpinti reikmenimis ir amunicija ant Quemoy ir kitų salų. Ko betruksta, tai kad šie orlaiviai pultų Kinijos pakraščius.

Dullesą, Niksoną ir Kitus Nervuoja Nepalankūs Laiškai Administracijai

WASHINGTON. — Jungtinių Valstijų vyriausybė gaunanti labai daug laiškų iš piliečių ryšium su kriziu Formosoje. Iki šio laiko esą gauta virš 5,000 laiškų. 80 procentų tų laiškų yra nepalankūs vyriausybės politikai, vedančiai prie didesnių susikirtimų su Kinija.

Viceprezidentas Niksonas netekęs kantrybės, viešai išbarė laiškų rašytojus. Jis tiesiog bando smerkti tuos administracijos žmones, kurie linkę taikytis prie žmonių opinijos. Girdi, vyriausybė turi vadovauti žmonėms, o

Darbiečiai Neremtu Karo už Quemoy

SCARBOROUGH, Anglija. — Darbo Partija pradėjo čia savo konferenciją primdama specialią deklaraciją, kurioje reikalaujama, kad Britanijos vyriausybė nedalyvautų ir neremtų amerikiečių kare už išlaikymą Quemoy ir Matsu salų.

Britai, kaip atrodo, tiesiog pavargę nuo amerikiečių kalbų, būk Čiang Kai-šekas atstovauja Kinijai. Jie taipgi pasipiktinę Dulleso ir jo sėbrų politika, visuomet kybančia ant karo bedugnės.

Kas pažymėtina, kad ir darbiečių lyderis Gaitskill kalbėjo už rezoliuciją, už Kinijos pripažinimą ir Formosos atidavimą Jungtinių Tautų globon, kol bus galima praveisti plebiscitą.

ne pildyti žmonių pageidavimus.

Niksonas, Dullesas ir kiti savo kalbose stengiasi perstatyti tą krizį taip, lyg tenai būtų sprendžiamas viso "laisvojo" pasaulio likimas. Štai paties Niksono žodžiai: "What is at stake in the Formosa Strait," sakė jis, "is not Quemoy and Matsu and not just Formosa but the whole free world position in the Far East".

Tai jo atsakymas amerikiečiams, kurie maldauja administraciją, kad ji neitų į karą su Kinija dėl tų pakraštinių salų.

Jeigu klausyti žmonių opinijos, tėsė Niksonas, tai geriau dabar pasitraukti iš pasaulinės vadovybės ir atiduoti ją komunistams.

Dulles išsireiškė, kad labai svarbu, kad žmonės rašo nepalankiai. Jis matyti to tikėjosi. Jis veda savo politiką nepaisydamas, ar žmonės jai pritaria, ar ne.

Faktas, tačiau, palieka faktą, kad dabartinė JAV vyriausybės politika yra nepopuliari pačioje Amerikoje. Žmonės reikalauja išsižadėti karo dėl Quemoy ir Matsu. Reikia tikėtis, kad administracija galų gale paklausys savo visuomenės balso ir susilaikys nuo karo.

KAIRAS. — Moubarak el Sabah praneša, kad turtinčiausias aliejaus šiltniais Kuwait rengiasi prisidėti prie Arabų lygos ir prie arabų banko išvystymo.

PIETINĖ AZIJA UŽ PRIPAZINIMĄ KINIJOS

MELBOURNE. — Sir John Francis rašo viename žurnale, kad didžiama Pietų Azijos šalių stovi už tai, kad Kinija būtų pripažinta. Jis taipgi sako, kad visos tos šalys nori plėsti prekybą su Kinija.

Idomu tas, kad Japonijoje esąs prielankus nusistatymas linkui Kinijos. Japonijos pramonininkai nori Kinijos rinkų dėl savo gaminių, kurių jie negali pilnai išparduoti esamosiose rinkose.

Pasmaugė Savo Žmoną Gavo 10 Metų

ST. CATHARINES, Ont. — Kazys Svirplys, 35 metų amžiaus, kuris kovo 16 d. pasmaugė savo žmoną Rita, 28 metų amžiaus, trijų vaikų motiną.

Žmogžudystė įvykus, miegamajame kambary, po didelio susipykimo ir barnių. Jis sakosi, kad kai pasmaugė žmoną, norėjęs ir pats nusiziudyti, bet nepavykė.

Jis į Kanadą atvykęs po karo ir dirbo ligoninėje.

Teisėjas H. R. Aylen, išnešdamas sprendimą, pareiškė, kad jis atsižvelgia į tai, jog jis buvo "išprovokotas". Esą žmona jam pasakiusi, kad ji esanti nėščia nuo kito vyro. Kitaip, esą, jis būtų jį nuteisęs visam amžiui kalėti.

Francūzai Pasisakė už De Gaulle Konstituciją

PARYŽIUS. — Francūzai lonijai turėtų būti suteikta didėle didžiama balsų pasisakė už premjero De Gaulle siūlomą konstituciją. Nors dar nėra galutinų davinų, bet iš paskelbtų davinų rodo, kad pačioje Francijoje trys ketvirtadaliai balsavo už, o tik vienas ketvirtadalis prieš.

Opoziciją kėlė vyriausiai tik komunistai ir simpatikai. Visos kitos partijos, su mažomis išimtinėmis, rėmė De Gaulle užmojus.

Kai kuriose kolonijose balsavimai buvo kiek skirtingesni. Pavyzdžiui, francūzų Guinejoj Afrikoje žmonės 10 prieš 1 pasisakė prieš. Pagal De Gaulle prižadus, šiai ko-

lonijai turėtų būti suteikta nepriklausomybė.

Štai kokius dalykus francūzai užgyrė:

Francijos prezidentas bus renkamas 7 metams praplėsto tam tikrų rinkėjų organo. Jis, reikalui kilus, galės valdyti diktatoriškai. Jis galės paleisti parlamentą, jeigu jis nesutiks su vyriausybe. Kai kas teigia, kad šiuo būdu Francijoje bus lengva įsigalėti diktatoriui. Gal pats De Gaulle nebus diktatorium, bet kas gali žinoti, kas bus po jo.

Kabinetas bus atsakomingas prieš parlamentą, bet jį skirs prezidentas.

Dveji atstovų rūmai, bet su žymiai apakarpyta galia.

Visos francūzų kolonijos ir pati Francija sudarys francūzų bendriją, žinoma, su Francija galvinyje.

Bus sudaryta konstitucinė taryba, kuri spręs konstitucinius klausimus, kaip, kad Jungtinėse Valstijose daro aukščiausias teismas.

Neutralūs stebėtojai mano, kad De Gaulle gali suvaidinti Hindenburgo vaidmenį Francijoje. Kitaip sakant, paruošti kelią kokiam nors francūziškam diktatoriui.

Dvarai Sirijoje Bus Išdalinti

KAIRAS. — Jungtinės Arabų Respublikos prezidentas Naseras paskelbė, kad ir Sirijoje (JAR sąjungininkė) visi dvarai bus išdalinti valstiečiams. Egiptiškoj JAR dalyje ta reforma vykdoma iš seniau.

Apskaičiuojama, kad trys milijonai sirijiečių gaus žemės.

Dvarai galės pasilikti tik tai 200 akrų, jei žemė dirbama, arba 750 akrų, jeigu nedirbama. Valstiečiai gaus iki 20 akrų, jei dirbama, arba 75 akrų, jei nedirbama. Išsimokėjimas vyks per 40 metų.

Šeimos su vaikais galės gauti iki 100 akrų dirbamos žemės arba iki 400 akrų nedirbamos.

Amerikiečiai Išsina Iš Lebano Visai

BEIRUT. — Paskutinis amerikiečių batalijonas pradėjo ruoštis apleisti Lebanoną. Kada jis pasitrauks, visi amerikiečiai bus apleidę Lebanoną.

Tuo tarpu Lebane pradėjo smarkiai šiaušti dešinieji falangistai. Per susirėmimus su policija ir armija buvo užmušta virš 30 asmenų.

Dešinieji priešinasi tam, kad premjeru paskirtas buvęs sukilėlių prieš Chamoun valdžią lyderis Tripolyje. Falangistai yra karšti buvusio prezidento Chamoun šalininkai. Jie kovojo prieš sukilėlius, kurie reikalavo Chamoun pašalinimo.

Naujas prezidentas įsakė visiems piliečiams atiduoti ginklus vyriausybei. Armijai įsakyta šauti tiesiai į tuos, kurie bandys priešintis su ginklu.

Little Rock Neįsileis Nėgrų į Vid. Mokyklas

LITTLE ROCK. — Čia vidurinėsios mokyklos bus išnuomos privatiškoms iš piliečių sudarytoms korporacijoms, kurios užlaikys mokyklas su valstijos pagalba ir neįsileis nėgrų.

Prokuroras, tačiau, teigia, kad toks elgesys yra laužymas teismo patvarkymų.

Pasidairius po Kanadą

Daugelis Kanados darbininkų turi daug vargo su savo samdytojais. Darosi vis sunkiau susitarti.

Ontarijoj alaus pardavinėtojai ir išvežiotai vargais negalais susitakė su savo samdytojais, bet jie turėjo streikuoti nuo 7 dienos rugpjūčio. Sakoma, kad per tą laiką bravorai turėjo \$17,000,000 nuostolių. Bet spyrėsi kaip išgalėdami. Aišku, turėjo nuostolių ir darbininkai. 4,000 darbininkų neteko algomis \$2,000,000.

Toronte streikuoja cemento mūrininkai. Dėl to daugelis statybos darbų žlubavo. Statybos kompanijos ir kontraktoriai sumanė "pamokinti" unijas ir paskelbė taip vadinamą "lockoutą". To pasėkoje 20,000 statybos darbininkų laikinai atsidūrė bedarbių eilės.

Sudburyje ir Colborne išėjo į streiką apie 15,000 nikelio darbininkų. Kompanija, amerikiečių kontroliuojama, atsisakė pakelti algas 10 procentų. Girdi, ji neišgalinti. Unija nusileidžia iki 8 procentų, bet kompanija nesutinka net kalbėti apie tai.

Hamiltono tebestreikuoja plieno darbininkai. Kompanija laikosi kietai savo nusiostatymo.

Taigi, kai pmatote, tik Ontarijoj streiko lauke arti 50,000 darbininkų.

Kanados vyriausybė išleido milijonus dolerių ruošiant CF-105 sprausminį kovos orlaivį. Du pavyzdžiai jau išbandyti. Bet pasirodo, kad šie orlaiviai bus jau nusenę.

Kabinetas ilgai svarstė, ką daryti, ar pradėti masinę jų gamybą, ar ne. Tai \$2,000,000,000 klausimas. Galutino sprendimo nepadarė. Paliko iki kovo mėnesio. Iki to laiko bus dirbama ant šių orlaivių. Bet jau aišku, kad jų likimas išspręstas.

Vietoj šių orlaivių bus gaminami taip vadinami Bomarc sviediniai. Tai nuo žemės kontroliuojamos raketos. Ši programa kainuos

\$264,000,000.

Ar ji nepasens, kol bus įgyvendinta, tai jau kitas klausimas.

Išrodo, kad vis labiau orlaivių vietą užima įvairūs raketiniai sviediniai.

Darbo ministras Star, kalbėdamas gelžkeliečių unijos konferencijoje Vancouveryje, pareiškė, kad nedarbas šią žiemą bus tur būt nei kiek nemažesnis, kaip praėjusią žiemą, nors Kanada jau kylanti iš krizio.

Jis prašyte prašė, kad darbininkai ir samdytojai elgtųsi atsargiai ir vengtų streikų, nes streikai padidina bedarbių skaičių.

18 kompanijų, kurios užsiima popiermalkių kirtimu, popierio ir medžio išdirbinių gamyba, kaltinamos pagal Combine Investigation Aktą.

Kitaip sakant, jos kaltinamos suokalbiavime palaikyti aukštas kainas savo gaminiams, o žemas kainas žaliavai, kurią jos naudoja savo gaminiams.

Jos tai padaro mažindamos kompeticiją tarpusavyje. Tas, pagal Kanados įstatymus, yra draudžiama. Kiekviena turi veikti nepriegulmingai.

Kiek visuomenei bus naudos iš to kaltinimo, sunku pasakyti. Abejotina, kad suokalbininkai būtų priversti išsižadėti savo praktikos. Baumės būna labai mažos.

Brantforde susstrekavo laikraščio Brantford Expositor darbininkai. Laikraštis sulaukytas pirmu kartu jo istorijoje, kuri apima 105 me-

Naujas Toronto Daily Star kolumnistas Pierre Berton. Jis taipgi aktyviai dalyvauja radio ir televizijos programose.

Tai pirmas atsitikimas Kanadoje, kad dienraštis būtų sulaukytas dėl streiko.

Brantford Expositor samdo viso 70 žmonių.

Kanadietis

GOMULKA KALTINA KATALIKŲ BAZNYČIA

VARSUVA. — Lenkijos komunistų partijos galva Gomulka dar kartą pakartojo, kad Romos katalikų bažnyčia Lenkijoje atvirai ir be jokios atodairos nusistačiusi prieš vyriausybę.

Tačiau komunistų aktyvistų susirinkime jis pabrėžė, kad tikybos dėstymas mokyklose leistinas, bet nepriverstinas.

Jis taipgi patarė, kad nuo mokyklų sienų būtų nukabinėtos kryžiaus mūkos, nes tai visai netinka mokyklai.

KAS ČIA KALBA?

Nugi, baisiai įdomios knygos, kurias pradėjęs skaityti, skaitysi neatsikvėpdamas iki galo... kurios parduodamos visai žmoniška kaina... kurios eina ir į Lietuvą ir ta pačia kaina — tik 5 doleriai už visas 4 knygas! (Kurie siųsite į Lietuvą, atsiųskite mums aiškų adresą).

SAULĖS RŪSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėti negali, kada mane skaitai. 311 puslapių. Kaina \$3.00.

ČIKAGOS SEŠĖLIAI — žiaurios tikrovės vaizdų knyga, kurioje tikrojo, nuogojo gyvenimo yra daugiau, negu mariose vandens ir druskos. Ilustruota, 316 psl., kaina \$3.00.

ŠIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažinsi, kada mane skaitysi. 449 psl., kaina \$4.00. Ilustruota.

ŠLIUPTARNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydamas matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbus, vargus, kančias, nuopelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 psl., kieti viršeliai, kaina tik \$3.00!

VISOS 4 KNYGOS TIK UŽ \$5.00! Bet kas nori tik 1 ar 2, ar 3 knygu, tai už 1 tik \$2.00, už 2 tik \$3.00, už 3 tik \$4.00.

Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite: DR. ALG. MARGERIS, 3325 So. Halsted St.

Chicago 8, Ill., USA

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komiteto Įsteigtas KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, ONT.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų.

Knygynė yra keletas šimtų įvairių knygų, daugumoje grožinės literatūros išleistos pokariniais metais Tarybų Lietuvoje.

Sąlygos Norintiems Knygynu Naudotis

1. Kiekvienas turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri bus gražinama kada skaitytojas nustos naudotis knygynu ir visas jo pasiimtas knygas sugrąžins.

2. Knygos vienam mėnesiui pasiskaityti duodamos veltui. Ilgiau kaip mėnesį išlaikęs knygas ir nepersirašęs turi mokėti už pavėluotus mėnesius po \$1.00 nuo kiekvienos knygos. Nesumokėjus atsiskaitoma iš kaucijos.

3. Knygos bus siuntinėjamos ir paštu, bet skaitytojas turės padengti knygų persiuntimo išlaidas.

Kad lengviau būtų galima pasirinkti knygą pasiskaitymui, tai čia per keletą ar kelioliką Liaudies Balso numerių paskelbsime kokios knygos randasi knygynė. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirpti skelbiamų knygų sąrašus. Paštu užsisakant knygas prašome visuo met paminėti pageidaujamos gauti knygos numerį.

Asmeniškai kreipiantis knygynas atdaras penktadienių vakarais nuo 7 iki 8.30 val. ir ketvirtadieniais po pietų nuo 2 iki 4 val.

Žemiau telpa dalis knygų sąrašo:

MAKSIMO GORKIO RAŠTAI:

Pirmas tomas. Jame telpa 26 apysakos, apsakymai, eilėraščiai. Knyga 540 pusl. Knygynė Nr. 1.

Antras tomas. Jame telpa 21 apsakymas. Knyga 540 puslapių. Knygynė Nr. 2.

Trečias tomas. Jame telpa dvi apysakos: "Trejetas" ir "Foma Gordejavas". Knyga 648 pusl. Knygynė Nr. 3.

Ketvirtas tomas. Jame telpa 34 apysakos, apsakymai, apybraižos. Knyga 656 puslapių. Knygynė Nr. 4.

Penktas tomas. Jame telpa 7 pjesės. Knyga 704 puslapių. Knygynė Nr. 5.

Šeštas tomas. Jame telpa apysaka "Motina" ir penkios kitos apysakos. Knyga 784 puslapių. Knygynė Nr. 6.

Septintas tomas. Jame telpa apysakos "Okurovo miestelis" ir "Matvejaus Kožemiakino gyvenimas". Knyga 716 puslapių. Knygynė Nr. 7.

Aštuntas tomas. Jame telpa 33 apybraižos ir apsakymai. Knyga 600 puslapių. Knygynė Nr. 8.

Devintas tomas. Jame telpa apysakos "Vaikystė" "Žmonėse" ir "Mano universitetai". Knyga 756 puslapių. Knygynė Nr. 9.

Dešimtas tomas. Jame telpa pasakos, apsakymai, apybraižos, dienoraščio užrašai ir atsiminimai. Knygynė Nr. 10.

Vienioliktas tomas. Jame telpa 10 apysakų ir apsakymų. Knygynė Nr. 11.

Dvyliktas tomas. Jame telpa 21 apysaka ir apsakymai. Knyga 468 puslapių. Knygynė Nr. 12.

KLIMO SAMGINO GYVENIMAS. Pirmas dalis. Apysaka. Knyga 598 puslapių. Knygynė Nr. 13.

KLIMO SAMGINO GYVENIMAS. Antra dalis. Apysakos sąrašas. Knyga 564 puslapių. Knygynė Nr. 14.

KLIMO SAMGINO GYVENIMAS. Trečia dalis. Apysakos sąrašas. Knyga 576 puslapių. Knygynė Nr. 15.

KLIMO SAMGINO GYVENIMAS. Ketvirta dalis. Apysakos sąrašas. Knyga 624 puslapių. Knygynė Nr. 16.

MAKARAS ČIUDRA. Knygoje telpa apart vardintos dar kitos septyniolika apysakų bei apsakymėlių. Knyga 416 puslapių. Knygynė Nr. 17.

VAIKYSTĖ. Apysakymas. Knyga 348 puslapių. Knygynė Nr. 18.

ARTAMONOVAI. Apysaka. Knyga 348 puslapių. Knygynė Nr. 19.

APIE TIKRAJĄ POŽIŪRĮ. Visuomeniniai straipsniai, prakalbos. Knygutė 96 puslapių. Knygynė Nr. 20.

MAKSIMAS GORKIS. Parašė A. Roskinas. Biografinis aprašymas. Knyga 192 puslapių. Knygynė Nr. 21.

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
12 Richmond St. E.
Ofiso tel. EM. 6-9591
Res. — HU. 3-1232
Toronto

TARYBŲ LIETUVOJ

"Drobei" -- Briuselio Aukso Medalis

Tokia žinia pasiekė "Dro- bės" vilnionių audinių fabri- ko kolektyvą: Briuselio pa- saulinėje parodoje fabriko audiniams paširtas aukso medalis. "Tiesos" korespon- dentai apsilankė "Drobės" fabrike.

— Seniau audėme tik ki- tuose šalies fabrikuose su- kurtas medžiagas, — pasa- koja desinatorė V. Asaus- kienė. Mums norėjosi sukurti kažką savito, originalaus. Praėjusiais metais tai buvo padaryta. Pradėjom gaminti naujas, mūsų paruoštas me- džiabas vyriškiems kostiu- mams — "Triko drobė" ir "Triko drobė-2". Šiais įvai- rių atspalvių ir patvarias medžiagas pamėgo vyrai, ir dabar dažnai gatvėse matyti iš šitų medžiagų pasiūti kos- tumai. Šiemet buvo sukurti dar keli nauji pavyzdžiai, ku- riuose gryna vilna maišoma su dirbtiniu pluoštu. Tai me- džiagos "Gintaras" ir "Gin- taras-2". Šių medžiagų pa- gaminta dar nedaug, bet at- siliepiama apie jas neblogai. "Triko drobė", "Gintaras" ir paltinė medžiaga "Buklė" su keliasdešimt atspalvių buvo nusiųstos į Briuselio parodą. Džiugu, kad mūsų medžiagos buvo taip aukštai įvertintos.

Fabrike lietuviškus audi- nius kuria jauni specialistai inžinieriai V. Varža ir desi-

natorė V. Asauskienė. Jas audžia, taurina taip pat dau- giausia jaunimas — audėjos B. Martinaitytė, V. Vaičiū- kynaitė, taurinimo cecho vyr. meistras P. Paulauskas, vėlėjai E. Vosylius, K. Ma- liauskas ir kiti. Jų darbas davė labai gražius rezulta- tus.

Pinigas, Sveriantis Daugiau Kilogramo

KLAIPEDA. — Prieš ku- rį laiką piliėtis I. Jančys perdavė kraštotyros muzie- jui žalvarinę, keturkampę 16 x 18 cm dydžio plokštę. Vienoje plokštės pusėje į- mušti 5 antspaudai: keturi — kampuose ir vienas — vi- duryje. Kampiniuose ant- spauduose ryškiai matyti da- ta "1685 metai", o vidurinia- me — galima įskaityti įra- šą "1 Daler".

Šią savotišką plokštę pi- lietis I. Jančys surado Nidos gyvenvietėje, kasdamas rū- šį, maždaug vieno metro gi- lumoje.

Neseniai muziejaus dar- buotojams pavyko nustatyti, kad ši viena kilogramą 250 gramų sverianti žalvarinė moneta yra ne kas kita, kaip 1685 metų Švedijos karalys- tės pinigas.

21 Procentu Pakelė Darbo Našumą

Sauniai pirmajam šių me- tų pusmetyje padirbėjo Šiau- lių pieno produktų kombina- to kolektyvas. Palyginti su planu, 21 procentu pakelęs darbo našumą, jis 133,4 pro- cento įvykdė 6-ųjų mėnesių gamybinę užduotį, davė val- stybei daugiau kaip už 2 mi- lijonus 95 tūkstančius rublių pieno produktų.

Socialistinio lenktyniavi- mo priešakyje žengia pieno šampano cechasis. Šiomis die- nomis įvykdęs metinį gamy- bos planą, jo kolektyvas se- kančių metų sąskaita jau pa- gamino apie 2 tonas pieno šampano ir apie 3 tonas lie- so lietuviško sūrio. Tenki- nant vartotojų poreikius, pradėta fasuoti, po 250 gr. sviesto gamyba. Ateityje sviestas bus fasuojamas ir mažesniais kiekiais.

— Patenkinti vartotojų poreikius, duoti gyventojams daug gerų ir šviežių pieno produktų — mūsų tikslas, mūsų pareiga, — sa- ko geriausios darbininkės Zaboraitė, Kliopkinienė ir kitos.

Pradedamas Teatru Sezonas Kaune

Kauno Muzikinis dramos teatras pradeda naują sezo- ną. Sezonas atidaromas ope- ra "Pavasaris dainuoja". Šį sezoną teatras numato paro- dyti eilę naujų darbų. Dabar repetuojama V. Baumilo o- pera "Paskenduolė" pagal A. Vienuolio novelę. Pavasariui numatoma paruošti komišką operą "Frank Kruk", kurią rašo kompozitorius Gorbuls- kis.

Dramos trupė repetuoja J. Grušo "Vedybų sukaktį" ir anglų rašytojo Golsuorsi "Sidabrinę dėžutę". Šiemet taip pat numatoma parodyti eilę kitų naujų spektaklių.

BAIGIAMAS ĮRENGTI MUZIEJUS IX FORTE

Kauno IX forte baigiami muziejaus įkūrimo darbai. Atkuriamos buržuazijos val- dymo ir hitlerinės okupaci- jos laikų kameros, ruošiami stendai su eksponatais, tvar- koma aplinka. Platūs laiptai veda nuo žemaičių plento į fortą. Aptverta vieta, kur vyko masinės žmonių žudy-

nės, o taip pat lavonų degi- nimo vieta. Naujasis muzie- jus jau dabar kelia didelį su- sidomėjimą.

Artimiausiu metu muzie- jus forte bus iškilmingai ati- darytas.

Plečiama Laivų Remonto Įmonė

KLAIPEDA. — Patvirtin- tas Klaipėdos laivų remonto įmonės išvystymo ir rekons- trukcijos projektas. Arti- miausiais metais bus pasta- tyti nauji cechai. Numatoma pailginti giliavandenes laivų remonto krantines, kurios bus aprūpintos galingais portaliniais kranais. Laivų pakėlimui iš vandens bus į- rengtas 6,000 tonų keliamo- sios galios plaukiojantis do- kas. Kroviniams vežioti įmo- nės teritorijoje bus nuties- ta geležinkelio linija.

Po įmonės rekonstrukcijos ir išplėtimo dvigubai padidės jos darbininkų skaičius. Įmo- nė bus pajėgi atlikti eina- mąjį dokinį remontą ne tik įvairaus tipo žvejybiniams, bet ir didelio tonažo jūrų lai- vams.

Teatro Gastrolės

ŠIAULIAI. — D. Kaba- levskio 3-jų veiksmų operete "Pavasaris dainuoja" Šiau- liuose pradėjo savo gastro- les Kauno valstybinis muzi- kinis dramos teatras. Muzi- kinės trupės kolektyvas pa- rodys šiauliečiams M. Mu- sorgskio 3-jų veiksmų 4 pa- veikslų operą "Soročinų jo- markas", F. Šuberto 3-jų veiksmų lyrinę muzikinę ko- mediją "Trijų mergelių na- mai", supažindins žiūrovus su P. Čaikovskio 2-jų veiks- mų 3-jų paveikslų opera "Jo- lanta" ir G. Bize 3-jų veiks- mų 4-ųjų paveikslų opera "Perlų ieškotojai".

Pirmieji Kauno valstybi- nio muzikinio dramos teatro muzikinės trupės spektakliai šiauliečiams paliko gilų ispū- dį. Atsakomajam vizitui — gastrolėms į Kauną neuži- lo išvyks Šiaulių dramos te- atro kolektyvas.

Bandymai Pasisekė

Ilgai "Stumbro" odos-vel- tinių kombinato jauni inži- nieriai A. Krištupaitis ir J. Petrauskas suko galvas, kaip geriau išdirbti iki šiol tik avalynės pamušalams naudojamą skeltinę odą, pa- gaminti iš jos veliūrą.

Bandymui buvo atrinkti ge- riausios odos gabalai; jie rū- pestingai po keletą kartų bu- vo šlifuojami, lyginami, kol pagaliau oda pasidarė švel- ni, elastinga, visiškai panaši į chromą. Odos dažymui jau-

Liaudiškose Respublikose

Naujas Atomis Reaktorius Kinijoje

Kinijoje paleistas veikti pirmas eksperimentinis ato- minis reaktorius ir pastaty- tas pirmas ciklotronas.

Pastatyti šios du įrengi- nius buvo galima dėka tos pagalbos, kurią Kinijai su- teikė Tarybų Sąjunga moks- lo ir technikos srityje.

Atomis reaktorius, pa- grįstas sunkiuoju vandeniu ir turintis 7-10 tūkstančių kilovatų šiluminį galingumą, buvo suprojektuotas pažan- giausios pasaulio technikos pagrindu. Šiuo metu reaktori- aus pajėgumas tolydžio didėja. Su jo pagalba vyk- domas mokslinio tyrimo dar- bas.

Pirmas Kinijoje ciklotro- nas pagreitina alfa-daleles iki 25 milijonų elektronovol- tų.

Vienu metu, baigus staty- ti atominį reaktorių ir ciklo- troną, buvo paleistas į dar- bą elektrostatis aukšto slėgimo greitintuvas, kuris pastatytas vien tik Kinijos mokslinių darbuotojų jėgomis. Šis įrenginys įgalina pa- greitinti protonus iki 2,5 milijono elektronovoltų ener- gijos. Dabar Kinijos Moks- lų akademijos moksliniai darbuotojai su šiuo greitintu- vu atlieka atitinkamus eksperimentus.

Atomis reaktorius, cik- lotronas ir greitintuvas įtai- syti Kinijos Mokslų akade- mijos Atominės energijos in- stitute.

Kinijoje Statomas Pirmas Filminės Juostelės Fabrikas

Baodine (Chebėjaus pro- vincija) pradėtas statyti pir- mas Kinijoje didelis filminės juostelės fabrikas. Ši įmonė galės kasmet pagaminti 350 milijonų metrų juostelės, ta- me tarpe ji gamins juodai baltą ir spalvotą kinojuoste- lę, rentgeno juostelę ir foto- juostelę aerofotonuotrau- koms bei specialiesiems moksliniams tyrimams, taip

nieji specialistai panaudojo amoniako dažus, skruzdzių bei acto rūgštį, prieš tai ge- rai praplaudami odą karštu, 60 laipsnių vandeniu.

Bandymai pasisekė. Po sėkmingo jos apdirbimo skeltinė oda įgavo visas ve- liūro savybes, tinka naudoti modelinei avalynei bei dra- bužių gamybai.

LTSR Liaudies ūkio tary- bos Lengvosios pramonės valdybos pritarimu sekan- čiais metais "Stumbro" o- dos-veltinių kombinatas pa- gamins iš skeltinės odos daugiau kaip 10 tūkstančių kv. decimetrų įvairių spalvų veliūro.

pat fotografinį popierių.

Fotochemijos pramonė — tai nauja pramonės šaka Ki- nijoje.

Fabriką projektavo Kini- jos inžinieriai ir technikai, Tarybų Sąjungos specialistų padedami. Projektavimo me- tu buvo panaudoti naujaisi tarybinio mokslo bei techni- kos pasiekimai ir buvo pilnu- tinai atsižvelgta į konkre- čias Kinijos sąlygas. Dėka to naujoji įmonė ne tik ga- lės gaminti aukštos koky- bės produkciją, o ir žymiai sumažins jos savikainą.

Baodino filminės juostelės fabriko pirmoji eilė bus pa- statyta 1960 metais.

Kinijoje Vystomas Aukštasis Mokslas

Šiais metais į Kinijos Liau- dies Respublikos aukštąsias mokyklas bus priimta 148 tūkstančiai žmonių — 37 procentais daugiau, negu pernai. Dabar šalyje yra 227 universitetai ir institutai, esantys Aukštojo mokslo ministerijos žinioje. Be to, respublikoje prie įmonių, rū- dynų, valstybinių įstaigų ir akivaizdinio tipo institutų yra 223 vakariniai ir neaki- vaizdiniai institutai, kurio- se šiuo metu mokosi apie 120 tūkstančių žmonių.

Siekiant parengti specia- listus iš darbininkų ir vals- tiečių tarpo, sudarytos nau- jos priėmimo į aukštąsias mokyklas taisyklės. Darbi- ninkai ir valstiečiai, baigu- sieji darbininkų - valstiečių vidurines mokyklas, taip pat kadriniai darbuotojai iš dar- bininkų ir valstiečių tarpo pagal šias taisykles atlei- džiami nuo stojamųjų egza- minų arba, stodami į aukš- tąsias mokyklas, gauna žy- mių lengvatų.

Kinija Sparčiai Plečia Mokyklų Tinklą

Pastaruoju metu pradinių mokyklų skaičius Kinijoje padidėjo 210,000. Daugelis jų įsteigta žemės ūkio koope- ratyvų lėšomis. Šiais mokslo metais mokyklose mokosi beveik triskart tiek mokslei- vių, kiek mokėsi iki įvedant liaudies valdžią. Devyniose šiaurės ir pietų provincijose pradinėse mokyklose mo- kosi beveik visi mokyklinio amžiaus vaikai. Mokytojams parengti steigiami vakariniai bei neakivaizdiniai pedago- giniai technikumai ir trump- palaikiai kursai.

Jeigu anksčiau Kinijoje buvo planuojama įvesti vi- suotinį pradinį mokslą per dešimt metų, tai dabar yra visiškai pagrindas manyti, jog šis uždavinys bus iš- spręstas per 2-3 metus.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas: EMpire 6-4358

NEDARBO ŠMEKLA AUGA

Dominijos statistikų biuras pranešė, kad rugpjūčio 23 dieną Kanadoje buvo dar 281,000 bedarbių. Prie to, 37,000 buvo atleisti laikinai. Bendrai susidarė 318,000. Reikia žinoti, kad rugpjūtis visuomet būna geriausias mėnuo. Lyginant su tuo metu praėjusiais metais, bedarbių skaičius rugpjūčio pabaigoje buvo 105,000 didesnis šiais metais, negu pernai.

Kanados Darbininkų Kongresas labai teisingai pastebi, kuomet jis sako, kad situacija aliarmuojanti. Ir kaip gi ne. Toks skaičius darbininkų neturi darbo nei vasaros metu, kada daug sezoninių darbų atsiranda.

Bedarbių skaičius muša darbo ministro Staro teigimą, būk gerovė jau tik už kampo. Žiemai atėjus juk šis skaičius padidės daugiau negu dvigubai. Tai ne gerovės ženklas. Kalbėdamas apie gerovę ministras tik ramino darbininkus. Iš to nebus naudos niekam.

IR KATALIKAI REIKALAUJA

Kanados Katalikų Darbo Federacijos konvencija, kurioje dalyvavo 500 delegatų atstovaudami 98,000 darbininkų ir tarnautojų, priėmė kreipimąsi į premjerą Diefenbakerį, kad jis stotų už Kinijos priėmimą į Jungtines Tautas. Jie taipgi atmetė JAV politiką, neleidžiančią Kinijai atgauti Quemoy ir Matsu salas.

Išrodo, kad mažai kas Kanadoje nepritarja, kad Kinija būtų priimta į Jungtines Tautas. Beveik visi laikraščiai, neišskiriant nei konservatų, pasisakė už priėmimą. Bet mūsų užsienio reikalų ministeras Smith Jungtinėse Tautose balsavo už amerikiečių rezoliuciją, reikalaujančią nesvarstyti šioj sesijoje Kinijos priėmimo klausimo. Jo elgėsis visai nesutampa su Kanados visuomenės opinija. Nesupuola ir su jo paties išsireikimais anksčiau.

Liberališka spauda, ypatingai Toronto Daily Star, labai teisingai pastebi, kad Diefenbakerio valdžia nedrįsta parodyti neprigulmingą Kanados nusistatymą, kada pasitaiko proga ir būna reikalas.

DUOTŲ AKIŲ UŽ DUONĄ

Toronto Daily Star rugsėjo 20 tilpo laiškas vienos motinos pensijos esą negalima pragyventi. "Nejaugi nėra aklas žmogus, kuris sutiktų pirkti jos vieną akį. "Finansinė situacija darosi desperatiška", sako ši bedarbė motina.

Laiško rašytoja yra našlė, dirbusi raštininke. Dabar ji neturi darbo, bet reikia pačiai pragyventi ir išlaikyti 13 metų mergaitę. Apdrauda nuo nedarbo išsibaigus, o iš motinos, kuriame ji teiraujasi, ar neatsirastų pasuturis aklo žmogaus, kuris norėtų panaudoti vieną mano akį?"

Kuomet jauna moteris sutinka išsižadėti vienos akies, kad palengvintų bedarbės gyvenimą, galima įsivaizduoti, koks tas gyvenimas yra. O toks gyvenimas slėgia ne ją vieną. Daugelis darbo žmonių randasi be jokių pajamų, kadangi jų apdrauda išsibaigusi.

Nedarbas kapitalistinėje santvarkoje yra didžiausia žmogaus rykštė. Net ir dirbantiesiems visuomet virš galvų kybo nedarbo "kirvis".

VELTUI SKUNDAI

Skaitant "veiksnių" spaudą randi vis daugiau nusi-skundimų dėl jaunimo ištautėjimo. Tie skundai, tačiau, niekam nėra gera nedaras. Ištautėjimas yra naturalus dalykas. O tie vadeivos visai nelinkę elgtis taip, kad tam ištautėjimui kelias būtų apsunkintas.

Jeigu patys ištautėja ir kaip išmąnydami nlekina savo gimtą kraštą, tai kaip jiems išlaikyti jaunimą, kuris daugiau susiduria su vietine kultūra ir giliau įsitraukia į vietinį gyvenimą.

KAS NAUJO PASAULYJE

Jungtinės Valstijos vargais negalais pravarė Jungtinėse Tautose tarimą, kad Kinijos priėmimo klausimas nebūtų svarstomas šioje sesijoje. Bet ši pergalė yra tik formalė. Moraliai, buvo didelis smūgis Jungtinėms Valstijoms.

Po ilgų debatų ir ginčų, už JAV rezoliuciją balsavo 47 nariai, o prieš 27. Septyni susilaikė. Tokiu būdu, JAV rezoliucija gavo vos 13 daugumą. Tai labai mažai.

Kas svarbiausia, kad debatuose viešai prieš rezoliuciją kalbėjo Indijos, Kambo-dijos ir eilės kitų nekomunistinių šalių atstovai, kaltindami, kad mūsų pradėjo ne komunistai, o Čiang Kai-šeko jėgos. Kiti nurodinėjo, kaip, pavyzdžiui, Airijos atstovas, kad demokratiniuose parlamentuose leidžiama o-pozicijai pasireikšti. Kitaip sakant, Jungtinėse Tautose tokia opozicija slopinama, atsisakant įsileisti Kiniją, dėl kurios teks nemažai kalbėti ir tarimus daryti. Jos priėmimo ar atmetimo klausimas buvo svarstomas ne-duodant jai atsakyti.

Kanados užsienio reikalų ministras S. Smith balsavo už amerikiečių rezoliuciją. Jis parodė, kad premjero ir jo kalbos namie buvo vienas dalykas, o darbai Jungtinėse Tautose — kitas.

Aiškinama tuomi, kad esą geriau neliesi Kinijos priėmimo klausimo, kuomet Kinijos Jungtinių Valstijų ginčas bus svarstomas. Tai irgi labai keistas samprotavimas. Koks gi čia gali būti gerumas turėti tik vieną pusę? Be Kinijos dalyvavimo juk bus dar sunkiau svarstyti ir tarimus daryti klausimu, kuris dar labiau liečia Kiniją, negu Jungtines Valstijas.

Kanada pasirodė, kad ji ar nedrįsta išeiti prieš JAV politiką, ar veidmainiųjų, kuomet namie kalbama apie reikalą pripažinti Kiniją ir įsileisti į Jungtines Tautas.

Indija ir kitos nekomunistinės šalys pasirodė atvirai. Už tai joms tenka pagyrimas.

Lebano prezidentas Camille Chamoun galų gale pasidavė ir užleido vietą naujai išrinktam generolui Fuadui Chegabui. Permaina, tačiau, įvyko veikiant karo stoviuvi Beirutė 24 valandas į parą. Gatvės buvo patruliuojamos kariuomenės.

Lietuvos spauda teisingai pastebi, kad tik glaudesnis kultūrinis ryšis su gimtuoju kraštu gali padėti šiame klausime.

Naujas prezidentas savo kalboje pareiškė, kad jis darbuosis, kad Jungtinių Valstijų kariuomenė būtų ištraukta iš Lebano.

Manoma, kad premjeru taps Rashidas Karami, vienas iš sukilėlių vadų.

Naujos vyriausybės užduotis bus apiraminti kraštą, kuris vidujinio karo padėtyje randasi nuo liepos pradžios.

Arkanso valstijos gubernatorius uždarė eilę mokyklų, kad tik neįleistų negrų studentų. Dabar norima, kad tas mokyklas atidarytų privačios kompanijos. Bet ir šis triukas ne visai sėkmingas.

Little Rock aukštesniosios mokyklos direktoriai kreipiasi į teisumą, prašydami patarimo, ką daryti. Jie mano, kad prieš įstatymus išnuomotą visuomenišką mokyklą privačioms kompanijoms.

Tas gali suteikti proga teismams išnešti nuosprendį prieš uždarinėjimą viešų mokyklų ir pervedimą privačioms kompanijoms.

Kaip atrodo, tai streikų auto industrijoje Jungtinėse Valstijose nebus. General Motors ir unijai pasirašius sutartį, Fordui ir Chrysleriui nebėra išeities, kaip tik susitarti panašiomis sąlygomis.

Auto industrijos lyderiai, matomai, priėjo išvados, kad streikas nebūtų pelningas dalykas auto industrijai.

Alžirijos išsilaisvinimo armija esanti pasiruošusi naujai ofensyvai. Ši ofensyva esanti derinama su paskelbimu Alžirijos valdžios egzilyje.

Tuo tarpu de Gaulle valdžia Francijoje norinti surinkti žymesnius alžirijiečius ir uždaryti koncentracijos stovyklose. Tuomi norima pastoti kelią teroristiniams ir sabotažo veiksmams pačioje Francijoje.

Alžirijiečiai Francijoje pastaruoju laiku rodo nemažą aktyvumą. Jie kėsinosi ant Soustelos. Buvus rasta bomba Eifelio bokšte.

L. B. Pearson, taikos prizo laimėtojas, NATO konferencijoje Bostone pareiškė, kad Jungtinės Valstijos turi duoti Kanadai atominių bombų.

Tai jums taikos gynėjas.

Tai prezidento Eisenhowe-

rio padėjėjas Sherman Adams galų gale pasitraukė.

Jam tos dovanos, kurias gavo iš milijonieriaus Goldfine kainavo šiltą vietą.

Ta vieta, žinoma, nėra viškas. Jis gal gaus kitą. Bet skandalas, kuris dėl tų dovanų kilo, gali kainuoti republikonams daug vietų kongrese.

Sakoma, kad Francija neužilgo bandys savo A bombą. Tai bus ketvirta šalis su atominėmis bombomis.

Ir juo daugiau šalių turės atomines bombas, tuo bus sunkiau susitarti, kad jos nebūtų naudojamos niekad.

Teismas Ulme nacinius žudikus, kaltinamus nužudžius apie 5,000 asmenų, nubaudė labai švelniai.

Buvęs Tilžės gestapo viršininkas Bėmė, kaltas už nužudymą 3,907 asmenų, nuteistas 15 metų. Buvęs Tilžės SD viršininkas Hersmanas, kaltas už nužudymą 1,656 asmenų, nuteistas taip pat 15 metų. Buvęs Klaipėdos gestapo viršininkas Fisheris-Svederis nubaustas 10 metų kalėjimo. Jis kaltas už 711 asmenų mirtį. Kretingos saugumo viršininkas Pranas Lukys — 7 metams. Kiti nuteisti nuo trijų iki penkių metų kalėjimo.

Nesijuokit

Amerikos Balsas Europoje, kaip raportuoja Darbininkas, nutilęs net neatsisveikinęs.

Matomai jis buvo įsitikinęs, kad vistiek niekas neklausytų to atsisveikinimo.

Supykęs žmogus visuomet atsitraukia neatsisveikinęs.

Kaip pasirodo, tai ne visada geras daiktas išeina į gerą.

Štai, prezidento Eisenhowerio padėjėjas Šerman Adams gavo daug puikių dovanų iš milijonieriaus Goldfine, bet tos dovanos išvertė jį iš Baltojo Namų Washingtone.

Gordon Sinclair rašo, kad Kanadoje dar yra 600,000 suaugusių žmonių, kurie nemoka nei rašyti, nei skaityti.

Ir pusė iš jų yra čiagi-mial anglosaksai.

Dr. Šaipokas

Pastabos

Mūsų premjeras Diefenbaker užsigėdė parlamento rūmuose įsteigti "maldos kambarį", kad parlamentarai turėtų kur pasimelsti.

Girdi, amerikiečiai savo Baltuosius Rūmuos tokį kambarį jau trys metai, kaip įsteigė...

Tai gi, kanadiečiai jau pavėlavę ir atsilikę.

Taip sakant, mūsų parlamento nariai eis progreso keliu, tik į priešingą pusę...

Vietoj bedarbės klausimo gvildenimo, jie galės to vietoj pasimelsti...

Skelbiama, kad čiangininkai, naudodami amerikiečių kovos orlaivius, jau panaudojo ir amerikiečių naujus oro kovoms sviedinius, vadinamus "Sidewinder".

Tie sviediniai dar niekad kovoje nebuvo išbandyti ir čiangininkai juos panaudoję dabar pirmą kartą virš Quemoy.

Giriasi, kad tais sviediniais daug MIG-ų nukirtę.

Zinoma, pasigyrimas lieka pasigyrimu. Niekas tiems pasigyrimams netiki.

Bet faktas taipgi palieka faktą, kuris rodo, kad amerikiečiai Kinijos salų konflikte išbandė savo naujus ginklus, naujus sviedinius. Ir dar rengiasi išbandyti nuklinius ginklus.

Atrodo, kad amerikiečiai ten veda baisius ir kruvinus karinius manevrus.

Bet visa tai veda arčiau prie karo.

Amerikietis senatorius W. Morse, kritikuodamas JAV vyriausybės nusistatymą apginti Quemoy ir Matsu salas dėl Čiang Kai-šeko, reikalauja, kad prezidentas Eisenhower šauktų kongresą išvengimui karo ir siūlo, kad visa valstybės užsienio karinė politika būtų atiduota šalies gyventojams referendumu spręsti.

Tai, iš tikrųjų, geras pasiūlymas. Žmonėms juk reikės kariauti ir žuti, tad faktiškai jie ir turėtų turėti teisę tą karinę politiką priimti ar atmesti.

Zinoma, tokios progos amerikiečiai negaus, tačiau tai būtų tikrai demokratiška ir Dulleso skymavimams tuojau būtų padarytas galas.

Draugai ir draugės, o kaip mes šiemet prisidėsime prie Laisvės ir Vilnės vajų?

Laisvė savo vajų jau pasiskelbė. Jis prasidėjo su 1 d. spalio.

Reikėtų amerikiečius pasemti, padedant jiems atnau-

Nacionalistai ant Quemoy niečiams Amoy įlankos pašalos turi daug artilerijos, kraščiuose. Čia matote vieną iš tokių kanuolių.

Ką Kiti Rašo

Senuoju keliu

Kam primesti Chruščiovui ar kam kitam puldymą Amerikos vardo už laisvę ir šviesą kovojančių žmonių akyse, kuomet puikiausiai ir geriausiai atlieka mūsų prezidentas ir valstybės departamento sekretorius. Jie tai daro tartum pasamdyti.

Štai, paimkime Jungtinių Tautų Asemblėjos sesiją. Arabai pasakė: Mums nereikia Dr. Maliko, kad jis mus atstovautų ir kalbėtų mūsų vardu. Jis faktinai nieko neatstovauja. Jis paskirtas Libano prezidento, kuris jau išmestas iš prezidentystės.

Bet ar paklausė mūsų šalies galvos? Kur jos paklausys. Jos užsispyrė ir prieš norus ir protestus visų arabiškų kraštų Maliką išrinko Asemblėjos prezidentu. Tik todėl, kad jie jam tą vietą buvo pažadėję, tik todėl, kad jis bus mums paklusnus.

Tokia politika tikrai puldo Amerikos prestižą.

Aną dieną vienas liberalas jįnti prenumeratas, prisidedant savo auka. O taipgi reikėtų ir naujų skaitytojų paieškoti kanadiečių tarpe.

Būtų gražu, kad mes parodytume savo draugiškumą. Liaudies Balsas reikaluose, jie visada gražiai pasidarbuoja ir aukomis paremia.

Šį reikalą reikėtų ir mūsų Literatūros Draugijos kuopų susirinkimuose aptarti, pasikalbėti, pasiryžti.

Veikiant kad ir palengva, daug ką galima nuveikti.

Z. J.

už galvos rankas susidėjęs sušuko: Gal Chruščiovas bus tas mūsų kvailas galvas papirkęs!

— A. Bimba

švenki išpažintis

Antanas Rūkas, vienas iš smarkiausių pabėgėlių, mušasi į krūtinę ("N." rugs. 13). Jis teisinasi prieš tuos, kurie jam dar ir šiandien tebeprimena tą faktą, jog kai Lietuvoje įsikūrė socialistinė santvarka, jis parašė eilėraščių "Mes su Stalinu" ir už jį laimėjo premiją. Jis buvęs didelis bailys ir saugojimui savo kailio bolševikams padavęs dūšią.

Bet ar jis tik vienas tokiu buvęs? Ne, ne vienas. Daugelis ir kitų pabūgę paraginimų puolėsi paslaugauti bolševikams. Girdi, "dar tebeėjusių nepriklausomos Lietuvos laikraščių redaktoriai paraginti dėjo bolševikams reikalingus straipsnius į savo katalikiškus, liaudininkiškus ar tautinininkiškus laikraščius, dailininkai paraginti piešti po gatves nešiojamus bolševikinių didvyrų portretus" ir tt. Visi, vadinasi, kaip ir pats ponas Rūkas, buvo bailiai. Ir beveik visi jie, pagal tą patį Rūką, dabar randasi Amerikoje arba Kanadoje. Kas, girdi, pikčiausia, tai kad kaip tik šitie patys bailiai nesiliauja jam prikašioje jo poemą "Mes su Stalinu!"

Kas liečia mus, tai šita poeto Rūko išpažintis nereikalinga. Mums puikiai žinoma, kokio kalibro inteligentija sutraukė saitus su Lietuvos liaudimi ir, susižavėjęs Hitlerizmu, spruko iš Lietuvos. Kas blogiausia ir liūdniausia, tai kad jie dar ir šiandien, daugumoje, matyt, tebėra tokiais pat bailiais. Gyvenimas nieko jų nepamokė. Gyvenimo audros nesustiprino jų nugarkaulio. Tame ir yra jų didžiausia tragedija.

Jei neklystame, tai, rodos, Leninas apie tokius žmones yra išsireiškęs šitaip: Nėra jau tokia gėda ir nelaimė žmogui įkristi į balą. Gėda ir nelaimė tada, kada tas žmogus nesistengia iš balos išlipti. O dar baisiau, kuomet jis ten besivoliodamas didžiuojasi ir dar kitus jon susilęs ragina!

— Laisvė

— o —

Kaip žmogus susiniekina

Štai, jaunas, gabus vaikinaiš baigia Kolumbijos Universiteto teisių fakultetą. Baigia jį su aukštais kreditais. Jis — jau advokatas.

Gerai vartojas savo tėvų (lietuvių) kalbą, energingas, mokas sakyti prakalbas — jis greit tampa žinomas visai Amerikos lietuvių visuomenei. Jis pakrypsta į pažangiųjų žmonių judėjimą, o šie džiaugiasi, kad jo asmenyje jie turi ne tik advokatą, bet ir energingą veikėją.

Užaina reakcija, užgula Ameriką žiauri, biauri markatizmo banga. Prasideda tarp reakcijos ir pažangos kova. Pažangieji žmonės puolami — puolami individualiai, puolamos ir jų organizacijos. Individualai mėtomai iš darbų, organizacijos, niekšų skundžiamos, paskelbiamos "subversyvėmis", "anti-amerikinėmis".

Ką gi daro tasai advokatas? Ar jis stoja kartu su visais pažangiais žmonėmis į kovą prieš reakciją? Ne! Jis ieško lengvos išieties — o išietis tokia: stoti į skundėjų eiles, ieškoti ten ramesnės pastogės. Ir jis įstoja į lietuvių socialdemokratų organizaciją, kurioje viešai operuoja skundikai, donosčikai, šnipai!

Vadinasi, šis minkštanagerkaulis žmogus jau "geras", jau "demokratas", jau "ištikimas".

O kai žmogus politiškai suklumpa, jis tuomet pradeda važiuoti pakalnėn strimagalviškai. Jam tuomet jau nieks nėra nedora, viskas, kas jo asmeniniams interesams tarnauja, tinkama, gera.

Mes turime galvoje Keistutį Michelsoną, kuris praėjusią savaitę buvo teismo nubaustas nuo trejų iki penkerių metų kalėjimo už suktybes. Nubaustas sėdėti Sing Sing kalėjime!

K. Michelsonas, aišku, yra šios visuomeninės ("laisvojo verslo") santvarkos auka. Matydamas, kaip kiti "dideli

ŠYPSENOŠ

Bloga mamytė

Liudvikas susimušė koją ir verkdamas grįžo namo.

"Na, žinoma. Žinojau, kad toks žaidimas nesibaigs geruoju", pasitiko jį mama.

"Matai, mamytė, kokias tu esi. Žinojai ir nieko man nesakei."

— o —

Dar ne tas

"Nesiraukyk. Aš dar nepaliečiau tavo danties," tarė dantistas.

"Aš žinau, bet aš norėčiau, kad nekeltum savo koją nuo mano kojos".

— o —

Pirma tik vieno

"Jei du tavo troškimai išsipildytų, ko tu labiausiai trokštum?" klausia mergina savo draugę.

"Aš norėčiau gauti vyrą," atsakė ji truputį pagalvojus.

"Bet tai tik vienas troškimas."

"Aš palaukčiau su kitu, kol pamatytiau, kokį vyrą turiu."

vyrą" suktybėmis lobsta, jis taipgi pasiryžo pralobti.

Jis pradėjo skolinti nuo žmonių pinigus, jis pradėjo kitokiais neteisėtais būdais imti iš žmonių pinigus. Jis, galimas daiktas, pradėjo užsiimdinėti visokia spekuliacija, kad juo greičiau pralobtų, kaip kiti. Bet juo tolyn, jis vis klimpo į purvą gilyn. Pasiėkė tai, kad iš žmonių, kurie juo pasitikėjo, išvyliojo apie pusę šimto tūkstančių dolerių!

Iš kokių žmonių? Iš darbo žmonių, iš tų, kurie juo pasitikėjo, kurie, nepaisydami net to, kad jis nuėjo pas socialdemokratų, dar vis jį skaitė "neblogu vyru", dar vis klausė pas jį "advokatiškų patarimų", už ką, žinoma, jam sumokėjo!

Nemaža gerų žmonių K. Michelsonas nuskriaudė. Nuskriaudė, jis, žinoma, ir savo tėvus, nuskriaudė ir savo šeimą, žmoną ir vaikus.

Štai, kaip kapitalistinė santvarka žmones parbloškia, padaro juos beverčiais sau ir kitiems!

Kalti, žinoma, ir tie žmonės, kurie, žinodami, kad K. Michelsonas nuėjo pas priešus, bendradarbiaujančius su makartistais, šiemis tarnaujančius, dar vis juo pasitikėjo, jam davė savo sunkiai uždirbtus dolerius...

— Laisvė

BAGDADAS. — Irako karalius Faisal buvo pasisamdes eilę britų militaristų ekspertų Irako aukštųjų karininkų mokymui. Dabar kontraktas pasibaigė ir britus išvaro namo.

Herbert H. Lehman apie Quemoy ir Matsu Salas

(Žemiau telpa Herberto H. Lehmano laiškas, tilpęs New York Times. Autorius šio laiško buvo New Yorko valstijos gubernatorius 4 kartus. Jis taipgi buvo JAV senatorium.)

1955 metais aš buvau vienas iš trijų senatorių, kurie balsavo prieš Formosos rezoliuciją, pagal kurią mūsų vyriausybė dabar sako esanti įsipareigojusi ginti Quemoy ir Matsu. 1955 metais, kuomet ši rezoliucija buvo senato rankose, administracija užsigynė, kad ji uždeda tokį įsipareigojimą.

Tuomet aš ir kiti rezoliucijos oponentai teigėm, kad rezoliucija yra neužpildytas čekis. Taip ir pasirodė. Tą čekį dabar užpildė administracija, Formosos vyriausybėi reikalaujant, įrašant "Quemoy ir Matsu". Šis įsipareigojimas gresia sunaikinimu laisvųjų tautų vienybės ir pasaulio taikos.

Prezidentas Eisenhower teigia, kad principu yra klausimas naudojimo jėgos pakeitimui dabartinės salų padėties. Bet šios mažos pakraštinės salos, esančios pačioj Kinijos gerklėj, buvo naudojamos Čiang Kai-šeko per tris metus kaip militarinės bazės grumojimui jėga komunistinei Kinijai — kaip galimos pasiokėjimo vietos dėl įsiveržimo Kinijon — žinoma, su amerikiečių pagalba.

Atvira provokacija

Trečdalis Čiang Kai-šeko militarinių jėgų dabar stovi tose salose. Ištikro, pats buvimas tokios didelės Čiang Kai-šeko karinių jėgų dalies ant Quemoy ir Matsu salų, savaime provokacija prieš raudonąją Kiniją, prezidento Eisenhowero akimis žiūrint yra pateisinamas dėl mūsų apgynimo tų salų.

Mes negalime priešintis, kaip raudonoji Kinija naudoja jėgą, ir tuo pačiu metu remti Čiang Kai-šeko grasinimų jėgą.

Šios salos neturi strateginės vertės, išskyrus agresivius tikslus prieš pačią Kiniją.

Istoriniai ir geografiniai jos yra dalis pačios Kinijos.

Aš esu prieš Kinijos komunistų režimą ir visus jos atsinešimus ir darbus. Aš nepritariu jos naudojimui grumojimo karu, kad atsiekus savo tikslo. Bet jos tikslas kas liečia Quemoy ir Matsu salas, juridiniai yra pateisinamas. Tai dalis seniai vykstančio civilinio karo tarp komunistų režimo ir Čiang Kai-šeko. Mes neturime tarptautinių teisių įvelti mūsų ginkluotą jėgą gynybai tų salų.

Tas įsipareigojimas turi būti likviduotas tuojaus.

Ištraukimas jėgų

Tuo tarpu, mes turime naudoti mūsų įtaką ir autoritetą ne gynybai salų, o užtikrinimui susitarimo, pagal kurį Formosos režimas galėtų tuojaus ištraukti savo jėgas.

Tas, žinoma, turėtų būti uždaviniumi dabartinių derybų Varšuvoje.

Apie ką Kalba Eina

Lietuvių tauta rengiasi iškilmingai pažymėti reikšmingą įvykį mūsų istorijoje — Lietuvos Komunistų partijos įkūrimo ir pirmosios proletarinės revoliucijos Lietuvoje keturiasdešimtmetį. Lietuvių istorikai atskleidžia daug naujų faktų, parodančių didvyrišką lietuvių tautos kovą už Tarybų valdžią, demaskuojančių išdavikišką buržuazinę Lietuvos vadeivų — buržuazinių nacionalistų — veiklą, jų tamsius darbelius, ypač hitlerinės okupacijos metais. Lietuvos laikraščiuose bei žurnaluose, jų tarpe ir "Tėvynės balse", spausdinama nemaža medžiaga, nuplėšiančios kaukę tautos išdavikams, kurių menka saujelė užsienyje šmeižia ir niekina Tarybų Lietuvą.

Priremti prie sienos, šie ponai visokiausiais būdais stengiasi išsisukti, suversti kaltę už jų padarytas piktadarybes kitiems ir, akiplėšiška meluoja.

Pastaruoju metu, matydami, kad išsisukti iš tokios keblios padėties ne taip jau lengva, jie ėmėsi tokios taktikos: kiekvieną Lietuvos spaudos pasisakymą apie juos paaiškinti, kaip pasisakymą apie emigracijoje gyvenančius lietuvius. Tokiu būdu jie stengiasi save sutapatinti su tūkstančiais dorų mūsų tautiečių, kuriuos gyvenimo audros vienu ar kitu laikotarpiu atplėšė nuo Tėvynės ir tokiu būdu bent kiek atstatyti autoritetą lietuvių tarpe.

Prieš kurį laiką šių ponų rankose esantis laikraštis "Argentinos lietuvių balsas" rašė:

"Ir Vilniaus "Tiesoje", ir "Tėvynės balse" pastaruoju metu tonas prieš užsienyje gyvenančius lietuvius paašt-

reišė. . . Kai kurie apibūdinami tokiais žodžiais: "krūvinas nuo galvos iki kojų hitlerininkų šuo, kiršintojas. . ."

Bet, konkrečiai, apie kokius "lietuvius" taip rašė Lietuvos spauda, šie ponai neišdrįsta pasakyti.

O mes vis tiktai priminsime. Minėtas apibūdinimas, "krūvinas nuo galvos iki kojų. . ." paimtas iš straipsnio demaskuojančio hitlerininkų padlaižį, hitlerininkų okupantų leisto laikraščio "Atėities" redaktorių, o vėliau — Anglijoje — "Europos lietuvių" redaktorių Bronių Deunorą, Lietuvos žmonės dar ir dabar gerai prisimena, kaip šis hitlerininkų tarnas sveikino pikčiausius lietuvių tautos priešus — voikiškuosius okupantus, kaip jis džiūgavo tomis dienomis, kai liejosi Lietuvos gyventojų kraujas Paneriuose, Devintajame forte ir daugelyje kitų krašto vietų. Argi jis nekruvinas nuo galvos iki kojų?!

Štai prieš kokius "lietuvius" tas Lietuvos spaudos tonas, anot "Argentinos lietuvių balso" rašėivos, "paštrėjo".

Šis tonas buvo ir bus aštirus, kai kalba eina apie dainorų, matulionių, senkų tipo hitlerininkų tarnus, kurie išdavė gyvybinius tautos interesus sunkiausiais lietuvių tautos istorijos metais, kurie buvo hitlerinės okupacijos metai, kurie šmeižia naują gyvenimą kuriančią Lietuvą ir mulkina užsienyje gyvenančius lietuvius.

Bet ką gi turi bendro dainorai, matulioniai, senkai su tūkstančiais užsienyje gyvenančių lietuvių. Nebent tik tiek, kad šie ponai vilioja sunkiai uždirbtus skatikus iš lietuvių emigrantų.

Lietuvos vyriausybė, Lie-

tuvos Komunistų partija niekuomet nesutapatino ir nesutapatins saujelės buržuazinių nacionalistų — iš Lietuvos pabėgusių fabrikantų, dvarininkų, smetoninių ministrų ir pretendentų į hitlerinius ministrus su tūkstančiais emigrantų.

Lietuvos vyriausybė niekuomet nesutapatino ir nesutapatins su buržuaziais nacionalistais ir tų mūsų tautiečių, kurie hitlerinės okupacijos metais okupanto suvilioji vienu ar kitu būdu jam padėjo ir tų pačių vadeivų suklaidinti pasitraukė iš savo gimtojo krašto, nuo savo šeimų ir artimųjų.

Priešingai, Tarybų Lietuvos vyriausybė, Komunistų partija linki, kad visiems mūsų tautiečiams užsienyje norintieji galėtų grįžti, o kuo geriausiai sektųsi, kad šiuo metu dar neturintieji galimybių grįžti — nenutrauktų ryšių su savo gimtuoju kraštu, kad auklėtų savo vaikus lietuviškoje dvasioje, mokyty mylėti savo gimtąjį kraštą — Tarybų Lietuvą.

Lietuvos valstybinės ir visuomeninės organizacijos, visa lietuvių tauta džiaugiasi kiekvienu emigrantų pasisekimu skleidžiant savo tarp lietuvišką kultūrą ir kartu pergyvena dėl nesėkmių, kurios ištinka gyvenant svetimos šalyse. Mes, visi Lietuvoje linkime savo broliams ir sesėms užsienyje kuo geriausiai asmeninio gyvenimo, sveikatos ir pasisekimo.

Taigi, ne prieš užsienio lietuvius rūstus yra mūsų spaudos tonas, bet prieš ant pirštų suskaičiuojamą lietuvių tautos išdavikų saujelę, kuri daro žalą lietuviams.

Stasys Šarūnas

Lenkų Menininkai Atvyo į Kanadą

MONTREAL. — Praėjusią savaitę lenkų laivu Batory atvyko čia iš Lenkijos grupė menininkų, kurie maršrutuos su koncertais po Kanadą ir Jungtines Valstijas pustrėčio mėnesio.

Grupė pasirodys Montreale, Toronte, Ottawoje, St. Catherines, Sudbury, Kitchener, Hamilton, Londone Brantforde, Port Arthure ir Winnipege.

Grupė vadinasi Lenkijos Vislos Žvaigždės vardu. Ji buvo sudaryta dar prieš antarą pasaulinį karą. Grupė susideda iš 13 asmenų, kurių tarpe yra ir lenkų didysis komikas Dod Dimsza. Taipgi dalyvauja jūdžių artistai Lidia Wysocka ir Marian Zalucki, Jozefa Palegrini, kurį dainuoja lenkiškai, angliškai ir francūziškai.

Sveikata

Metabolizmo Ypatumai

Medžiagos apykaitos procesai netaip sklandžiai vyksta senyvo žmogaus organizme. Anabolizmas, naujų audinių augimas esti lėtesnis, negu jauno sveiko žmogaus, o katabolizmas — audinių irimas trumpėjimas ir gedimas — vyksta sparčiau senyvame organizme.

Maisto dėsnų astmiliacija — sunaudojimas, įsisavinimas neina taip sklandžiai senyvam žmogui. Užtat dismiliacija — maisto gedimas viduriuose ir netikęs įsisavinimas esti gana žymus.

Virškinamieji organai nestengia taip gerai susidoroti su maistu, nebent dieta būtų labai tiksliai ribota ir rūpestingai parinkta, pagal vidurių gabumą gerai permalti ir paskleisti į kraują ir į visus audinius.

Maisto medžiagos įsisavinama į organizmą ne pilnai, na visiška. Dalis jų nepersimama, nepasikeičia ir pasišalina per apatinę žarną. Vartojant mišrią dietą, maždaug dešimta dalis neįsisavina. Bendrai imant, gyvulinės kilmės maistas įsisavina geriau ir lengviau. Augaliniai maisto patiekalai palieka žarnose daugiau nesunaudotų nuosėdų, kurios ir esti tuo naudingos, kad jos akstina žarnų judėjimą ir padeda joms geriau išsivalyti ir išsistinti. Mažina vidurių užkietėjimą.

Be to, augalinis maistas, vaisiai, žalios lapuotos daržovės yra geras mineralų ir vitaminų šaltinis. Tačiau, mūsų civilizuotame gyvenime, augalinių mineralų ir vitaminų mums prieinamas kiekis esti gana menkas. Ir šitą trūkumą būtina turime organizmui atpildyti, kasdien vartodami gausias vitaminų ir mineralų dozes. Gausios mineralų ir vitaminų dozės ilgiau palaiko organizmą jauną ir veiklų, mažina senėjimo procesus.

Mineralų ir vitaminų gausa gerai veikia ir visą metabolismo eigą. Medžiagų apykaita viduriuose esti veiklesnė, audiniai daugiau įsisavina sau reikalingų statybinių medžiagų. Visi kūno audiniai ilgiau pasilieka veiklūs ir gaivūs. Visa žmogaus savijauta esti normalesnė, geresnė. Geresnė nuotaika ir gabumas jausti ir reaguoti į aplinkos įtaką. Tatai reiškia lyg ir pajauėjimą viso organizmo. Žmogus esti budresnis, veiklesnis, lankstesnis. Geresnio turi noro ką veikti, jausti, džiaugtis ir linksmai, viltingai, optimistiškai traktuoti savo draugus, kaimynus. Tai labai ženklingas dalykas. Ryškiau nuspalvina visą gyvenimą,

Iš Taikos Fronto

TORONTO. — Toronto Taikos Komiteto mitinge platų pranešimą iš pasaulinio krikščioniško mokslo sekėjū suvažiavimo Japonijoje, Tokio mieste, davė Dr. James G. Endicott. Jis taipgi raportavo ir apie taikos šalininkų suvažiavimą Švedijoje, Stokholmo mieste.

Pasauliniame taikos šalininkų suvažiavime dalyvavę virš 1,200 atstovų, kurie atstovavo keliolika milijonų taiką mylinčių žmonių. Buvo išdiskutuotos įvairios problemos ir priimtos rezoliucijos. Kaip tai, už taikų sugyvenimą, už panaikinimą ir uždraudimą nuklinių pabūklų.

Iš pranešėjo kalbos teko pastebėti, kad ir taikos delegatų tarpe buvo nesutarimų kai kuriais reikalais. Ypačingai spalvotųjų rasių delegatai kai kur reiskė nepasitenkinimą baltąja rase dėl per mažo veikimo taikos fronte. Man atrodo, kad jie teisūs, nes šimtmečiais nešta baltoji priepaūda jiems ir dabar lieka nesuderinama su baltųjų rodoma "simpatija". Ypačingai juos paveikė paskutiniai diskriminacijos įvykiai Amerikoje bei Anglijoje, baltųjų fašistų masiniai pasikėsinimai ant spalvotųjų.

Iš Tokijo suvažiavimo paaiški, kad japonų tauta gal labiausiai įsijungusi į kovą prieš nuklinius pabūklus, kadangi ji pirmoji pergyveno atominę katastrofą, kurios aukos dar ir dabar kenčia. Pranešėjas parodė nuotraukas Jerošimos prieš atominės bombos numetimą ir po numetimo. Vaizdas pasibaisėtinas. Nors man teko pačiam pergyventi daug baisenybių praėjusio karo metu, bombardavimus, kurie užsišė po kelias valandas, bet palyginti su Jerošima negalima, nors tenai buvus numesta viena maža atominė bomba. Kas svarbiausia, tai kad ir tie, kurie liko gyvi, liko sužaloti visam gyvenimui. Vieni jų jau mirė, kiti žino, kad greitai turės mirtį, nes pasaulio mokslininkai kol kas dar nesurado jokių vaistų nuo atominų užnuodijimų (jeigu juos galima iš viso surasti).

Rodė paveikslus kūdikių, pagimdytų atominiais nuodais užnuodytų motinų. Veidai visai nepanašūs į žmonių veidus. Vietoje akių viduryje kaktos viena maža skylutė. Lūpų vietoje taip pat. Kiti turi kitus trūkumus. Šiurpas purto žiūrint. Rūdos nebegalėtų rasti pasaulyje žmogus, kuris drįstų grumti daro jį malonesnį ir lengesnį gyvent.

J. J. Kaškiaučius, M.D.

ti atominėmis bombomis. Bet, deja, taip nėra. Imperialistai aukso rykliai laukia tik progos, kad išžudyti šimtus milijonų nekaltų žmonių, kad tuomi užsitikrinus savo pūvančios sistemos egzistavimą.

Kadangi atominio karo pavojus dabar didesnis, negu kada buvo pirmiau, tai ir pačių taikos jėgų šventoji pareiga stoti į didesnę kovą ir dėti visas pastangas išgelbėti taiką pasaulyje, išgelbėti milijonus ne tik dabar gyvenančių, bet ir būsimų kartų. Tam taikos darbai negalėkime nei laiko, nei pasišventimo.

Į kovą už taiką, ramų bei atominio karo baimės rytoj!

T. Rimdžius

Ivairenybės

Nematoma žuvelė

Baigėsi vasaros lietaus periodas. Ištvinusios upės užtvindė laukus ir lankas, miškų pelkes, griovius, pajūrio lagūnas. Patvinsiuame vandenyje fejerverkinėmis aukso kibirkštėmis mirga smulkių žuvelių būriai.

Štai, tviskėdamas visomis vaivorykštės spalvomis, slenka vienas tokių būrių. Staiga žuvelės, kažko išgąsdintos, sustingo ir... išnyko, tiesiog ištirpo vandenyje.

Žuvelė ambasis lala paplitusi Burmos ir centrinės Indijos dalies vandenyse. Vietiniai gyventojai ją vadina tiesiog "lala", o tai reiškia "brangia".

Gamta apdovanojo žuvelę nuostabia savybe — permatumu. Lala neturi tamšaus pigmento. Jos vidaus organai persišviečia pro kūną, o pelekai bespalviai. Dumblių ir dumblo nuosėdų fone lala beveik nematoma. Šis maskavimosi būdas padeda mažai žuvelėi apsisaugoti nuo gausių priešų. (Jos ilgis 2-5 cm.)

Iš Indijos lala atvežta į Europą. Mėgėjai ją veisia akvariumuose. Naujojoje vietoje lala pradėta vadinti "stikline žuvelė" arba "stikliniu ešeriu".

Kelias iš Plastmasės

Vieno Maskvos mokslinio tyrimo instituto bendradarbis F. N. Bielousovas surado naują būdą autostradoms tiesti. Kelio danga padaroma iš plastmasės — smėlio ir furfurolo. Ji kietesnė ir šurkštesnė už asfaltą. Tokiu keliu važiuoti yra saugiau negu asfaltu, nes gaunamas geresnis kelio paviršiaus bei ratų sukibimas. Naujas kelių tiesimo būdas yra labai

lengvas: nureikia gaminti mišinio ir voluoti kelio, užtenka supurenti bei sulyginti smėlį ir sulieti jį furfurolo dervos skiediniu. Šis kelių tiesimo būdas ypač ekonomiškas ten, kur dirvos yra smėlėtos. Skiediniui gali būti vartojamos hidrolizės spirito ir sulfato-celiuliozės imonių atliekos.

Citrinos Rūgštis iš Medvilnės Atliekų

Citrinos rūgštis turi daug įvairių vartotojų ir jos naudojama labai daug. Ji reikalinga maistininkams, fotografams, dažytojams, medikams ir t. t. Iki šiol ją gamino iš cukraus, citrinų, tabako. Bet štai, visai neseniai, Uzbekijos Mokslų akademijos medvilnės tyrimo laboratorijoje mokslininkai, vadovaujami chemijos mokslų daktaro Sadikovo, rado, kad daug citrinos rūgštis yra medvilnės augalo lapuose. Pasirodo, kad citrinos rūgštis kiekis juose (procentais) yra didesnis negu pačioje citrinoje. Šiuo atradimu susidomėjo nikotino fabrikas Babuškine, kuris gamino ir citrinos rūgštį iš machorkinio tabako. Po pirmųjų bandymų paaiškėjo, kad citrinos rūgščiai iš medvilnės lapų gauti tinka ta pati technologija, kaip ir gaunant ją iš tabako. Dabar šis fabrikas gamina citrinos rūgštį iš medvilnės lapų.

Kas Yra Okeano Dugne

Pasižymėjęs francūzas gilių vandenų naras Georges Houot tyrinėjo Pacifiko gilumą prie Japonijos. Ten, sakoma, yra giliausia šio okeano vieta.

Po tyrinėjimo spaudos konferencijoje jis aiškino:

Okeano dugne yra daug planktono, kuris gali būti žmogui maistas.

Planktonas yra smulkių gyvių ir augmenų mišinys, kuriuomi minta bangžuvės ir kai kurie kiti vandens gyvūnai.

Houot mano, kad galima bus planktono duoną kepti.

Jis sako, žmonės pasaulyje daugėja bent 200 milijonų per metus laiko, bet maisto trūkumo pavojaus nebus. Okeanai gali būti šaltinis maisto. Be žuvies, juose yra kitokio maisto.

Houot patyrė, kad apie 840 pėdų gilumoje yra stipri vendens srovė.

Pirmiau kalbėta, kad branduolinių bombų atliekos ar abelnai branduolinės atmatos bus galima nuskandinti į jūros dugną ir tuo apsaugoti žmones nuo radioaktyvių nuodų.

Houot sako, tas negalima, nes tie nuodai būtų išnešioti po visą okeaną ir išnuodytų

Nuo lapkričio 1 d. iki gruodžio 31 d. vedamas

Liaudies Balso Vajus

Gavimui Bent 125 Naujų Skaitytojų

Aanaujinimui Visų Esamų Prenumeratų

Sukelimi \$4,500 Aukų Savaitraščio Paramai

Vajui uždaviniai dideli. Juos nusako dabartinė Liaudies Balso padėtis ir jų išpildymas yra būtinas reikalas dėl savaitraščio išlaikymo.

Kad vajus eity planingiau, tai K.L.L.D. Rajonams siūlomos kvotos:

Pirmam rajonui, su Montrealu priešakyje, gauti 30 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$900 aukų.

Antram rajonui, su Torontu priešakyje, gauti 50 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$2,000 aukų.

Trečiam rajonui, su Winnipegu priešakyje, gauti 15 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$500 aukų.

Ketvirtam rajonui, su Vancouveriu priešakyje, gauti 10 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$350 aukų.

Likusią dalį užsimotos bendros kvotos, dedame viltis, kad padės išpildyti nuoširdieji Liaudies Balso draugai ir draugės gyvenantieji Jungtinėse Valstijose, Skotijoje, Anglijoje, Brazilijoje ir kitur.

Pavyzdgingiausiai išpildžiusio savo kvotą rajono vardas bus atžymėtas ant Istorinės Liaudies Balso Trofėjos, kuri nuo praeito vajaus randasi pavyzdgingiausiai pasirodžiusio vajuje trečio rajono globoje.

Vajininkų ar jų grupių lenktynės bus rekorduojamos punktais, sekanciai: už naują metinę prenumeratą 4 punktai, už atnaujintą 2 punktai ir už kiekvieną dolerį surinktų aukų po 1 punktą.

Pirmiesiems penkiems vajininkams ar jų grupėms skiriama dovanos: pirma — \$25; antra — \$20; trečia — \$15; ketvirta — \$10; penkta — \$5.

Gautus vajaus darbo rezultatus prašome tuojau prisiųsti. Ir spalio mėnesį gauti vajaus veiklos rezultatai bus kredituojami vajaus sąskaiton, o vajininkams už tą bus skiriamą punktai.

Primename, kad kaip naujos taip ir atnaujintos prenumeratos kaina Kanadoje, Skotijoje ir Anglijoje po \$4.00 metams; Jungtinėse Amerikos Valstijose, Tarybų Lietuvoje ir visur kitur po \$4.50 metams. Pusmetinė prenumerata — pusė metinės kainos.

Visus Liaudies Balso vajininkus, rėmėjus, pažangias organizacijas ir visus skaitytojus labai prašome kuo ryžtingiau pasidaruoti ir kiek galint gausiau paremti savaitraštį.

Liaudies Balso Administracija

160 Claremont St.

Toronto 3, Ont., Ont., Canada

žuvis, o nuodingų žuvų pasigavę žmonės taipgi užsinuodytų ir mirtų.

Houot mano, kad vandens srovės yra net 30,000 pėdų gilumoje, gal ir dar giliau, bet iki šiol niekas netyrinėjo vandens veikmių giliau 9,000 pėdų.

Abelnai iki šiol okeanų gelmės žmogui buvo labai mažai žinomos. Kiek daugiau sužinota dėka Houoto giliu mon nusileidimų, taipgi kitų

tyrinėjimų šiais geofiziniais metais.

1954 metais Houot buvo nusileidęs 13,365 pėdas gilyn prie Dakaro, vakarinėj Afrikoj. Tuomi jis padarė iki to laiko rekordą gilumų tyrinėjime.

Prie Japonijos, sakoma, yra giliausia vieta Pacifike. Tūli geologai sako, Japonijoje dažnai ir dabar būva di-

(Pabaiga ant 12 pusl.)

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

J. A. Vilkaičiai, gavę atostogų, nebėgo į užsienį, kaip daugelis daro, apsilankė Otawoj, Kvebeke. Man atrodo, kad jie padarė labai gerai. Yra daug puikių vietų ir mūsų Kanadoje.

Montreale pas brolių ir draugus lankėsi J. Aršauskas iš Hamiltono, Ont.

Nakties metu ant Jaques Cartier kapinių kažkoki piktadariai išvartė antkapius, o kurių nepajėgė nuversti, tai kryžius nudaužė. Kapinės atrodė kaip po didžiausios audros.

Policija paskyrė \$100 už nurodymą piktadarių.

Verduno miestas prašys provincialę valdžią, kad leistų išsibraukti iš Montrealo metropolio. Esą, miestas užkrovęs Verdunui per didelius mokesčius ryšium su vedimu kelio per miestą.

Minimas kelias \$100,000,000. Verdunui paskirta \$5,000,000.

Verdunas ir taip turis tiek skolų, kad jos vedančios prie bankruto.

Kvebeko liberalų partija prašo provincialę gubernatorių, kad ištirtų dujų pardavimą privatiškom kompanijom, pirm teismo, kurį užvedė Duplessis prieš laikraštį Le Devoir.

Montrealo prieplauka per 24 valandas perleido 4,000 keleivių.

Kvebeko fermeriai per pirmą pusmetį pardavė ūkio gaminių už \$186,090,000.

Montreale yra 10,000 silpnapročių vaikų, kuriems reikia specialių mokyklų.

Montrealo miesto valdyba buvo pasiūkus 100 biznierių, su kuriais diskutavo sumažinimą valandų skaičiaus parduotuvėse.

Visi sutako sumažinti valandų skaičių, jei įstatymas palies lygiai ir priemiesčius.

Montrealo paskolos bonus sumoje \$15,000,000 išpirko per kelias valandas.

Montreale pasibaisėtinai plinta jauni nusikaltėliai. 1957 metais virš 18,000 jaunuolių buvo suimti. Iš jų 4,333 buvo teisti.

Daugiausia nusikaltėlių yra N.D.G. distrikte.

Jaunimo Globos Draugija teigia, kad už jaunimo ištvirtinimą didžiausia kaltė krenta ant tėvų. Taipgi siūlo duoti jaunimui sporto ir kitų užsiėmimų, kad sumažintus nusikaltimus.

Dorval sumažino 15 procentų mokyklų mokesčius protestonams ir neprigulmingiems, sulyginos su Montrealo.

Tai pasėka organizuoto spaudimo.

Kvebeko provincijoje praėjusiais metais ant kelių buvo 360,636 nelaimingi įvykiai. 3,924 asmenys mirė, o 73,083 buvo sunkiai sužeisti.

Katalikų ir Darbininkų Konfederacija savo suvažiavime vienybės su Kanados Darbininkų Kongresu klausimą atidėjo vieniam metam.

Nekurie delegatai bijojo, kad susivienijus reiks išmesti iš vardo kataliko vardas. Nepatiko ir tas, kad KDK kalba apie organizavimą darbo partijos. Vadai nenori politikos.

Sorelyje, kur dirbo 3,400 darbininkų, šiandien dirba tik 650. Kvebeke daugelis dirbtuvių visai užsitarė, neuzilgo paleis dar 6,000, kai sustos laivų plaukiojimas ežerai.

Davie Ship Building Ltd., Lauzon, Que., darbininkai streikuoja nuo rugpiūčio 19 dienos. Kompanijai prašant, valdžia uždraudė pikietus iki spalio 17 d.

Streikui vadovauja CLC. Reikalauja 35 centų į valandą, kad algos būtų lygios su Montrealo ir Sorel tos rūšies darbininkų algomis.

Dr. Kolff pagaminęs dirbtiną inkstą, kuris veikia puosėtina gerai.

Tuomi džiaugiasi alaus mėgėjai, nes nuo didelio alaus vartojimo sugenda inkstai.

1957 metais Kvebeko provincijoje buvo 650,000 registruotų automobilių.

878 automobiliai tais metais buvo sudaužyti ant kelių.

Windsor viešbutyje buvo pašto ženklų paroda, kurioje buvo \$1,000,000 vertės įvairių šalių pašto ženklų.

Gordon Hanna nubaustas metais kalėjimo už laikymą prostitucijos namų.

Jis vyliodavęs jaunas mergaites ir laikydavęs kaip verges. Turėdamas per daug — parduodavęs kitiems.

Viena tokia vergė, pabėgusi, teisme pasakojo, kaip ją pardavęs už \$50.00 kitiems prostitucijos namams. Ji papasakojo ir kitų baisių

"Taikos Apaštalas"

N. Aukštuolis

Anais metais, kuomet L. B. Pearsonas buvo dar Kanados užsienio reikalų ministru, jis buvo apdovanotas Nobelio taikos prizų. Liberalų spauda kėlė jį į padanges kaip taikos apaštala. Daug kas atrodė net keista. Nesimatė nieko tokio, kas darytų jį tokiu apaštalu. Matomai didžiausiu jo nuopelnu buvo laikomas jo sumanymas sudaryti JT policiją ir tokiu būdu sudaryti britams ir francūzams palengvinimą atsitraukti iš Egipto, kuomet paaiškėjo, kad jų agresija tenai neturi visuomenės pritarimo.

Bet tai buvo tuomet. Da-

dalykų apie tuos prostitucijos namus. Sunku net tikėti, kaip baisiai elgiamasi su mergaitėm, patekusioms iš provincijos.

Montrealo orlaivių stotyje Cartierville rugpiūčio mėnesį pakilo ir nusileido 34,166 orlaiviai.

Tai aktyviausia orlaivių stotis Kanadoje.

Montrealo miesto valdyba paskyrė \$38,000 knygynam 1958-59 metam.

Lachines miesto valdyba pasisakė prieš Transporto ministerijos planą uždaryti kanalą, kuomet bus užbaigtas St. Lawrence Seaway.

Medžioklės ministerija pranešė, kad beaver'rius (bebrus) bus galima gaudyti tik su kilpomis nuo lapkričio 1 dienos iki balandžio 30.

Joliette, Que., pastatyta ligininė protiniamis liginiam su 1,500 lovų. Dirbs 500 gydytojų, slaugių ir darbininkų.

Ligininė kainavo \$12,000,000.

Surinko Montrealietis

bar mūsų "taikos apaštalas" pasirodė visai kitose plunksnose. NATO konferencijoje Bostone jis maldautė maldavo, kad JAV kongresas padarytų tarimą, pagal kurį JAV vyriausybė galėtų duoti Kanadai atominių bombų.

Net ir tam pačiam Toronto Daily Star didlapiui, kuris daugiausia kėlė jį kaip taikos apaštala po apdovanojimo Nobelio taikos prizų, pasirodė keista, kad šis apaštalas reikalauja atominių bombų. Už poros dienų editoriale šis laikraštis štai kaip atsiliepė į Pearsono maldavimą duoti atomines bombas:

"Tiesiog juokinga ironija kyšo Lester B. Pearsono pasiūlyme Bostone, kad JAV kongresas duotų Kanadai atominius ginklus dėl bendro apsigynimo. Ponas Pearsonas yra atsižymėjęs Nobelio Taikos Prizo laimėtojas. Dalinimas nuklinių ginklų vis didesniai tautų skaičiui yra vienas iš kelių kurstyto pasaulinio karo".

Taigi, šis "taikos apaštalas" dabar jau nori dėti malakas į vis didėjantį gaisrą.

Toliau Star argumentuoja: "Mes esame kitos nuomonės, negu ponas Pearsonas. Jei Jungtinės Valstijos padalintų atominius ginklus net ir parinkčiausiu būdu, pasirodytų tiesiog negalimu praveisti ribą ir palaikyti svarbius sąjungininkus šioj sąjungoj. Kodėl gi kitos NATO šalys neturėtų būti traktuojamos lygiomis su Kanada? Pavyzdžiui, Francija, kuri mano, kad istorinis prestižas duoda jai teisę prie hidrogeno bombų? O kaip su Turkija? Vakarine Vokietija? Jos visos yra ant tos pačios mūšio linijos.

"Jeigu JAV kongresas priimtų tokį pasiūlymą, tai ir Čiang Kai-šekas turės nuklinių ginklų. Tuoj taktiški ginklai taptų standartiniais ginklais kiekvienos šalies ginkluotų jėgų; keletas šalių turėtų baises 'strategines' bombas, kurios 'nusi-neštų' miestus.

Nors atominis nusiginklavimas išrodytų sunkus ir idealistinis siekimas, tačiau jis yra pirmas žingsnis dėl išvengimo trečio pasaulinio karo ir planetinio susinaikinimo".

Star baigia editorialą: "Reikia ne atominių ginklų, o nuklino nusiginklavimo".

Labai teisingai pasakyta, Tik to nemato mūsų taikos apaštalas.

Kalbant apie ginklavimą toliau, reikia pastatyti klausimą, ko gi buvo atsielta b-

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligy, Akušerijos ir Venerinių Ligy

3537 PARK AVE. - MONTREAL - Tel. VI. 3-7023
Valandos: Nuo 3 iki 8 val. vakarą

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILES ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informaciją pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kaimo žemiausios Kanadoje ir JAV,

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4800
Montreal 2, P. Q., Canada

siginkluojant? Ar Kanados saugumas padidintas?

I šiuos klausimus lai atsako kitas didlapis, Globe and Mail. Jis editoriale sako:

"Praeityje, per daug mūsų išlaidų dėl apsigynimo buvo išleista. Pavyzdžiui, per praėjusius 10 metų mes išleidome apie \$20,000,000,000 ant apsigynimo, o ką mes turime pasirodyti? Vienintelis mūsų atsiekimasis buvo orlaivių industrijoje".

Bet ir čia nieko ypatinga. Milijonus dolerių kainavęs CF-105 dar tik išbandytas, o jau statomas klausimas, ar verta gaminti. Atrodo, kad jis bus jau pasenęs.

Kalbama apie raketas "Bomarc". Bet šios gali būti efektingos tik su atominėmis galvomis. Kitaip sakant, tik atominiam kare jos geros. O kaip ilgai jos bus geros?

Taip tai išrodo mūsų "taikos apaštalai" ir jų žadamas saugumas, kainuojąs Kanados žmonėms bilijonus dolerių.

Japonijos Socialistų Partijos Nutarimas

TOKIO. — Japonijos socialistų partijos Centro vykdomas komitetas priėmė nutarimą pareikalauti, kad Kisio vyriausybė peržiūrėtų savo politiką Kinijos atžvilgiu. Socialistų partijos CVK išskėlė šiuos reikalavimus:

1. Nutraukti bet kuriuos veiksmus, kuriais būtų pripažįstamas "dviejų Kinijų" buvimas, siekti atkurti diplomatinis santykius su Kinija.

2. Taivano klausimas yra Kinijos vidaus reikalas, jis turi būti sureguliuotas taikiai.

3. Japonija neturi dalyvauti prieš Kiniją nukreiptuose kariniuose blokuose.

4. Uždrausti branduolinio ginklo įvežimą į Japoniją.

5. Siekti, kad Kinija būtų pripažinta Suvienytųjų Tarybų Organizacijoje. Atsiprašyti Kiniją už incidentą su valstybine vėliava Nagasakyje.

6. Japonijos vyriausybė turi garantuoti, kad dateityje ji gerbs Kinijos valstybinę vėliavą.

7. Siekti išplėsti kultūrinius ir techninius ryšius santykių su Kinija normalizavimo interesais, padėti įgyvendinti prekybinį susitarimą.

Socialistų partija taip pat mano, kad Japonijos vyriausybė turi stoti prieš Jungtinių Amerikos Valstijų karinį kišimąsi į Taivano reikalus, užimti poziciją, kuri padėtų išvesti čankaiščių kariuomenę iš Czinmyndao ir Maczudao salų.

Japonijos socialistų partija užsibrėžė uždavinį plačiu mastu pradėti nacionalinį judėjimą už peržiūrėjimą vyriausybės politikos Kinijos

atžvilgiu ir, remdamasi darbininkų profsąjungomis, jaunimo, moterų ir kitomis organizacijomis surengti masinius mitingus šalyje, o taip pat iškelti klausimą dėl peržiūrėjimo vyriausybės poli-

tikos Kinijos atžvilgiu nei-
linėje parlamento sesijoje.

TORONTO. — Užsiregistravimas dėl hospitalizacijos pratęstas iki 15 spalio.

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiūsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykit. telefonuokit ar užeiokit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit. Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio čiepu (nuo vaikų paralyžiaus)

WALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington

Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Siuntiniai iš Hamiltono

LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI-51724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. išskiriant pirmadienius.

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiesiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite avalynės, skaručių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kalna nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro išskyrus pirmadienius.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Sutelkia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randas

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 887 Main St.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIOJ GYVENANČIŲ DEMESIUI:

Norėdami pasiųsti savo siuntinius, galite juos prisiųsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime daiktus ir nustatysime muito sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokestį, siuntinį pasiūsim be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau.

LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi sverti nedaugiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKĖS GYVENTOJŲ DEMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronte sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W. — LE. 4-7551

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

962 Bloor St. W. Toronto 4, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551

G. MARTYNOVAS

Kelionė į Marsą

220 DIENŲ TARPŽVAIGZDINIŲ LAIVU

(Tąsa)

Arti!... Matyt, nuolat besidraudamas su astronomais, aš pripratau prie astronominių sąvokų, jeigu didesnis kaip penkiolikos milijonų kilometrų nuotolis atrodo man nedidelis.

Venera dabar yra tarp mūsų ir Saulės; ji mus atkreipta jos neapšviestoji pusė. Todėl mes ją matome Saulės disko fone, ir abu mūsų astronomai visą laiką atlieka stebėjimus, kuriuos Žemėje labai retai gali atlikti.

Aš nufotografavau viską, kas man šiame kelyje ruožė buvo pavesta. Darbo buvo tiek daug, kad per du mėnesius aš nesuradau laiko tęsti savo užrašams.

Visos panaudotos fotofuosi telės bei negatyvai išryškinti ir patikrinti. Juk jų niekad nepakartosi. Arsenas Georgijevičius padėjo man užpildyti apskaitos korteles, kurias aš pridėdau prie kiekvienos fotonuotraukos. Nežiūrint didelio apkrovimo, šis žmogus visuomet randa laiko man padėti. Jis niekuomet nepavargsta. Išties valandas jis dirba observatorijoje, užmiršdamas pailsėti.

Belopolskis nuo jo neatsilieka. Be astronominių stebėjimų, Konstantinas Jevgenjevičius turi drauge su Kamovu atlikti visus labai sudėtingus apskaičiavimus kiekvienos dienos laivo padėčiai ir skridimo kryptį nustatyti.

Nors dar Žemėje iš anksto buvo paruošti apskaičiavimai visai kelionei, Kamovo nuomone, reikia kasdien, kaip jis sako, "pasitikrinti". Apskaičiavimų rezultatai palyginami, ir dar nebuvo atsitikimo, kad jie nesutaptų. Mūsų laivas skrenda begalinėje erdve kaip nematomas bėgias. Per parą mes nusikrendame daugiau kaip du milijonus kilometrų; ir aišku, kad net mažiausia klaida nuvestų mus toli į šalį nuo to mažo taško, koku mums atrodo Veneros planeta — "Žemės sesuo", beveik lygi jai tūri ir mase.

Kamovas tikrina laivo skridimą kas dvidešimt keturias valandas, visada tuo pat laiku. Tam reikalui jis naudoja Saule ir žvaigždėmis. Matuodamas matomą nuotolį tarp atitinkamų žvaigždžių ir jų padėtį Saulės ir skridimo linijos atžvilgiu, jis apskaičiuoja mūsų vietą erdėje. Du kartus jis buvo įjungęs vieną iš variklių. Tais

momentais mes pailsėdavome nuo mūsų besrovės padėties, nes laive atsiradavo juntama svorio jėga, tiesa, labai silpna.

Be fotografavimo, aš turiu budėti prie pulto.

Prie jo mes budime be paliuvos, pagal iš anksto sudarytą grafiką; tai visos įgulos pareiga, bet, pagal nebylų susitarimą, Kamovas ir aš stengiamės nuo budėjimo atleisti abu astronomus, kurie ir be to turi labai daug darbo.

Budinčiojo pareigos yra nesudėtingos: reikia neleisti, kad perkaistų kuri nors viena laivo pusė, pasukant ji apie išilginę ašį, kad Saulės spinduliai galėtų vienodai įšildyti visą korpuso paviršių. Tai atliekama dviejų metrų skersmens masyviu disku, kurį suka elektromotoras. Greitai sukdamasis, šis diskas lėtai suka visą laivą. Kad nesutrukdytų dirbti prie teleskopo, budintis paprastai turi pranešti, kada prasideda posūkis. Jei posūkis užtrunka, tai tatau didelės reikšmės neturi, kadangi baltas tarpžvaigzdinio laivo korpusas gerai atspindi saulės spindulius ir šyla labai lėtai.

Paskui reikia kontroliuoti oro sudėtį, pašalinant anglirūgštę ir pakeičiant ją deguonimi. Visi šie procesai atliekami valdymo pulto atitinkamais mygtukais ir tikrinami prietaisais, kurie reaguoja į absoliučiai visus pasikeitimus, vykstančius tiek su laivu, tiek jo viduje. Pavyzdžiui, aš jau minėjau, kad mes turime vaikščiodami uždarinti visas duris, bet jeigu kas nors užmirštų, atitinkama lemputė pulte iš karto atkreiptų budinčiojo dėmesį blyksnia raudona šviesele. Išsiblašymo atveju taip pat viskas apgalvota. Per daug įkaitus išorinei sienieli, laivą sukantis diskas įsijungia automatiškai ir, pasisukęs šimtu aštuoniasdešimt laipsnių, sustoja. Jeigu budintis užmirš nutraukti deguonies tiekimą, čiapas pats užsidarys, vos tik oro koncentracija pasieks normą. Ir taip viskas.

Mūsų nuostabus laivas visiškai automatizuotas. Viskas vyksta padedant jautriems ir "protiingiems" prietaisams, maitinamiems elektros srove, kuria mus aprūpina vieno Leningrado fabriko specialūs Kamovui padaryti portatyvūs, bet nepaprastai talpūs akumuliatoriai. Vidinėms laivo reikmėms šių akumuliatorių krūvio užteks

visiems reikmenims su puse kelionės mėnesių. Bet mes dar turime fotoelementinę elektros stotį, kuri tiesiog Saulės spindulius paverčia elektros srove. Ši helioelektrinė yra, galima sakyti, avarijinė.

Viskas, kas yra laive, gali būti pakeista, išskyrus variklius, o kai kurių itin svarbių prietaisų ir aparatų yra dvi ir trys pamainos.

Pagalvojęs apie didžiulį laivo nešamo krovinio svorį, aš žaviuosi šiuolaikinės atominės technikos jėga. Nepaisant to, kad, palyginus su visu tarpžvaigzdiniu laivu, mūsų varikliai yra labai maži, tačiau jie yra tokie galingi, jog suteikė laivui siaubingą greitį. Tiesa, Kamovo nuomone, šis greitis dar nepakankamas. Kartą, kai įsikalbėjome apie būsimojus tarpplanetinius skridimus ir jis vėl apgalvestavo, kad mes skrendame labai lėtai, aš jo paklausiau, kodėl jis nepriverstų, skrendant iš Žemės, variklių dirbti ilgiau. Juk tada būtų išvystytas didelis greitis.

Jis atsakė:

— Teoriniu atžvilgiu tai teisinga, bet praktiniu — reikalas sudėtingesnis. Problema, kaip gauti didelį greitį, susiduria su medžiagos, iš kurios padaryti duzi (išeinamieji kanalai; jais išeina dujos arba srovės dalių, kurios reikalingos reaktyvinei traukai gauti) ir kitos variklio dalys, problema. Įdami atomai išvysto milžiniškai aukštą temperatūrą, o dabar mes pakankamai neturime sunkiai lydymų metalų, kurie taip įkaitę ilgai galėtų išsilaikyti. Daugeliu bandymų nustatyta, kiek laiko gali dirbti duzi, ir to laiko kaip tik užtenka išskristi iš Žemės, Veneros ir Marso. Atsargos yra keletui minučių, ir ji yra skirta nenumatytoms atsitikimams. Kad būtų galima nusileisti ant planetų, aš buvau priverstas pristatyti dar du variklius.

— O kaipgi bus skrendant atmosferoje? — paklausiau aš.

— Tam reikalui mes turime nedidelio galingumo variklį, kuris gali ilgai dirbti, tačiau išvysto nedidelį greitį. Mūsų laivas yra dabartinės technikos viršūnė, tačiau jis toli gražu nėra tobulas. Imkite, pavyzdžiui, tą faktą, kad mes nė vieną valandą negalime užtrukti Marse. Argi tai neparodo tam tikro mūsų bejėgiškumo?

Jeigu laivas galėtų skristi greičiau, pavyzdžiui, keturiasdešimt ar penkiasdešimt kilometrų per sekundę, arba nors šiek tiek didesniu greičiu, negu Žemės skriejamą savo orbita greitį, tai mes galėtume nepaisyti jokių terminų ir Marse išbūti tiek, kiek mums reikės. O dabar mes esame suvaržyti.

Įsivaizduokite, kad ką nors iš tarpžvaigzdinio laivo ekipažo Marse ištiks nelaimė, pavyzdžiui, planetos atmosferoje mums nežinomų mikrobu sukelta liga. Išskrendant dviguba svorio jėga gali būti ligoniui pavojinga, net mirtina, ir vis dėlto mes būsime priversti išskristi atgal į Žemę tiksliai nustatytą minutę, nepaisydami jokių pasekmių. Priešingu atveju visa ekspedicija žus, nes mes negalėsime pasivyti Žemės. Štai kas mums pavojinga. Kitų pavojų aš nematau.

— Man atrodo, kad yra ir kitų, — tariu aš. — Aš seniai norėjau paklausti, kodėl jūs galvojate, kad skrendant nereikia žiūrėti į priekį? Juk laivas gali susitikti su vienu iš tų klajojančių kūnų, apie kuriuos jūs pats man pasakojote. Argi nereikia laiku pastebėti tokį kūną laivo kelyje?

— Žiūrėti į priekį — bergždžias darbas, — atsakė Kamovas. — Smulkių dalelių vis tiek negalėsime pastebėti tokiam atstume, kuriame būtų galima išvengti susidūrimo su jomis, o jei laivo kelyje pasitaikys stambus kūnas, apie jį išpės radioprojektoriaus.

— Kas tai yra?

— Argi aš jums nesakiau?

— Ne.

— Radioprojektoriaus, — tarė Kamovas, — tai prietaisas iš principo toks pat, kaip ir radiolokatorius. Veikia ultratrumpomis bangomis ir tuo pačiu radijo bangų atspindėjimo metodu. Sutikęs savo kelyje kokią nors kliūtį, radijo spindulys grįžta atgal ir signalizuoja apie ją ir atstumą iki jos. Mūsų laive jis veikia be sustojimo, tikrindamas tarpžvaigzdinio laivo kelią, lyg "apsiviesdamas" jį. Jo darbas primena paprastą šviesos projektoriaus, ir todėl jis taip pavadintas. Aš buvau įsitikinęs, kad jūs apie jį žinote.

— Pirmą kartą girdžiu, — atsakiau aš.

— Tai įvyko tik todėl, kad jūs skubotai ruošėtės skridimui. Tačiau, — pridūrė jis, — vargu mes kada nors išgirsime pavojaus signalą. Laivas negali susidurti su dideliu kūnu, kuris galėtų būti jam pavojingas. Net mažiausios medžiagos dalelės tarpplanetinėje erdvėje būna nutolusios viena nuo kitos po keletą kilometrų.

— Tačiau jūs vis dėlto reikalaujate, kad mes uždarintume duris?

— Taip, nes mes neturime teisės rizikuoti ekspedicijos pasisekimu. Jeigu nors ir teoriškai gresia pavojus, mes privalome prieš jį imtis priemonių.

— Aš girdėjau, kad meteorai skrenda spėdžiais, — tariu aš. — Kai toks spėdžius susitinka su Žeme, galima

pastebėti krantinčių žvaigždžių fejerverką.

— Žemei, — atsakė Kamovas, — kadangi ji labai didelė, tie spėdžiai iš tikrųjų labai tankūs, tačiau mūsų laivo atžvilgiu jie labai reti. Susitikę nors ir su tankiausiu tokiu spėdžiumi, mes pro jį praskristume, jo net nepastebėję. Kiekviena jų dalelė tenka keletui kubinių kilometrų erdvės.

— Vadinas, tarpplanetinės kelionės visiškai nepavojingos?

Kamovas truktelėjo pečiais.

— Viskas pasaulyje reliatyvu, — tarė jis. Tas pat ir su tarpplanetinėmis kelionėmis. Kosminis laivas gali skristi tūkstantį metų, nesustikdamas jokio meteorito, tačiau gali susidurti su juo ir pirmąją skridimo valandą. Vis dėlto tarpžvaigzdinio laivo katastrofa šimtą kartų mažiau galima, negu traukinio, o juk žmonės važinėja geležinkeliais.

Po šio pokalbio aš nuostojau galvoti apie "klajojančius kūnus", ir susidūrimo su jais pasekmes, nors šis klausimas mane jaudino nuo to momento, kai mes palikome Žemę. Keletą kartų aš bandžiau kalbėti su Kamovu šia tema, bet jis kažkodėl nė kartą neužsiminė apie radioprojektorių. O abu astronomai taip apsirovė darbu, kad jie tiesiog neturi laiko kalbėti tokiomis temomis.

Paičadžė miega ne daugiau kaip penkias valandas per parą. Kada miega Belopolskis, aš aplamai nežinau. Kiek tik kartų aš buvau observatorijoje — jis visados ten. Kartą aš išdėčiau Kamovui savo būkštavimus, kad nuo tokio nepalaukiamo darbo gali smarkiai nukentėti mūsų astronomų sveikata.

— Nieko nepadarysi, — atsakė jis. Pirmą kartą mokslo istorijoje astronomija gali dūkti už Žemės atmosferos ribų. Nenuostabu, kad mūsų mokslininkai entuziastiškai naudojami šia galimybe. Mano ir jūsų uždavinys — stengtis palengvinti jų darbą.

Jau praėjo daugiau kaip du mėnesiai nuo to momento, kai mes palikome Žemę. Gyvenimas laive nusistovėjo. Atsirado dienos režimas, teisingiau, ne dienos, o dvidešimt keturių valandų, kadangi pas mus dienos ir nakties pasikeitimo nėra. Nustatytomis valandomis mes visi susirenkame drauge pusryčiauti, pietauti ar vakarienauti. Nėra nei stalo, nei kėdžių. Mes įsitaisome kiekvienas kaip nori tiesiog ore ir ant tos pačios "atramos" statome indus su maistu. Niekas negali nei nukristi, nei apsversti. Lėkėčių nėra, — tokiose sąlygo-

se jos nereikalingos. Valgo mes įvairius skanūs ir maistingus konservus, specialiai mums paruoštus, tiesiog iš dėžučių. Geriame ne vandenį, o įvairias sunkas, esančias uždaruose induose, iš kurių per lankstų vamzdelį reikia čiupti gėrimą, nes nesveriantis skystis jokiū būdu kitaip neišbėga. Meniu įvairus, ir mes juo negalime skūstis. Laivo sandėlyje tvarkingai pagal eilės numerius sudėta apie tūkstantis paketų, jį kurių kiekviena me yra vienam kartui keturiems žmonėms maistas. Viskas, kas lieka — dėžutės, paketų apvalkalai, indai nuo skysčių ir visos maisto liekanos sukišamos į tam tikrą aparatą, kur visa tai sudeginama elektros srove ir išmetama pro angą, savo įrengimu primenančią povandeninio laivo prietaisą torpedai išmesti. Savaimė aišku, kad tie pelenai niekur negali nukristi ir skrenda paskui laivą. Kamovas juokdamasis sako, kad mūsų laivas traukia paskui save vaktį, ir kad atsikratysime mes jos tik Veneros, Marso ir Žemės pagalba, įskridę į jos atmosferą. Kaip tik dėl to, kad Kamovas mūsų atliekomis nenorėjo "teršti" atmosferos, mes sudeginame jas, tam eikvodami elektros energiją. Beje, dėl jos trūkumo mums jaudintis nereikės.

Dienos slenka vienodai, bet kartu ir nuostabiai greitai. Liūdėti mes neturime laiko. Kiekvienas dirba jam skirtą darbą. Laive visuomet vienoda oro temperatūra. Jis grynas, be jokių dulkių. Aš niekad taip gerai nesijaučiau, kaip dabar. Mūsų sąlygose fiziškai dirbti nereikia. Kiekvieną sunkiausią daiktą be mažiausių pastangų aš galiu pernešti iš vienos vietos į kitą.

— Palaukite! — tarė Kamovas, kaip pradėjome apie tai kalbėti. — Grįžę į Žemę, jūs pavargsite nuo kiekvieno savo judesio. Jūsų kūnas ilgai jums atrodys sunkus ir nepaslančkus. Artimiausiu laiku jūs galėsite įsitikinti, kad net per tą trumpą laiką, praėjusį nuo starto momento, jūs suspėjote atprasti nuo svorio.

— Apie ką jūs kalbate? — paklausiau aš.

— Aš kalbu apie tą momentą, nuo kurio jūs vėl pradėsite svėrti.

— O kada tai bus?

— Tada, kai mes pradėsime leistis į Venerą. Jei laivas įskristų į jos atmosferą šiuo greičiu, kuriuo mes dabar skrendame, tai jis sudegtų nuo trinties su planetos sferos dujomis. Reikės pristabdyti tarpvaigždinį laivą, o tada atsiras svorio jėga. Greitis mažės po dešimt metrų kas sekundę, o tai kaip tik yra lygu Žemės svorio jėgos pagreičiui.

— O kokiu greičiu mes įskrisime į Veneros atmosferą?

— Septynių šimtų dvidešimt kilometrų greičiu per valandą.

— Kiek laiko reikės pristabdyti laivui?

— Keturiasdešimt septynių minučių vienuolikos sekundžių. Bet tai nereikia, kad mes beveik valandą kentėsime mūsų variklių užimą, kaip kad buvo išskendant iš Žemės. Jie veiks daug tyliiau, ir, būdami su šalmu, jūs juos silpnai girdėsite. Be to, nereikės atsigulti ir jį, leisdami į planetą, galėsite žiūrėti pro langą.

Aš labai susidomėjęs laiku to žymaus įvykio. Man be galo ilgos atrodė tos penkios dienos. Aš taip nekantariauju, jog net Paicadzei kartą pasakiau, kad mūsų laivas šliaužia, kaip vėžlys.

Arsenas Georgijevičius susijuokė.

— Gerai, kad Kamovas jūsų negirdi, — tarė jis.

— Mano žodžiuose nėra nieko užgaunančio. Argi jis pats nenori greičiau pasiekti Venerą?

— Nori, labai nori! — linksmai atsakė Paicadze. — O Konstantinas Jevgenjevičius nenori. Jis pyksta, kad tarpvaigždinis laivas skrenda per greitai.

Tai buvo tiesa. Iš tikrųjų Belopolskis keletą kartų nepatenkintas išsitarė, kad laivas skrenda per greitai ir trukdo jam stebėti.

— Jei Konstantinas Jevgenjevičius galėtų, — toliau kalbėjo Paicadze, laivą sustabdytų. Sėdėtų prie teleskopo, kaip Žemėje, mėnesį, du, tris, — kol pakaktų deguonies.

— Ir grįžtų į Žemę, nepasiekęs nei Veneros, nei Marso.

— Arba visai užmirštų grįžti, — pritarė juokdamasis Paicadze.

Mūsų laivo palyginimas su vėžliu jį linksmai nuteikė. Aplamai Paicadze moka pajuokauti ir pakalbėti apie pašalinius dalykus. Tuo jis griežtai skiriasi nuo Belopolskio, kuris ne tik niekuomet nesijuokia, bet ir šypsosi labai retai.

Pirmomis kelionės dienomis Paicadze dirbdamas dažnai juokaudavo, bet, įsitikinęs, kad jo draugai tie juokai nepatinka, visiškai juos metė ir tik su manim ir Kamovu širdingai pasikalbėdavo.

Man atrodo, kad Konstantino Jevgenjevičiaus meilė mokslui nustelbia visus kitus jausmus. Jis niekad neišitraukia į mūsų pokalbius apie tą laiką, kada laivas grįš į Žemę, ir netgi reaguoja į juos aiškiai priešingai.

"Pernelyg smarkus" laivo judėjimas Belopolskį blogai nuteikia dėl to, kad jis bijo nespėti išaiškinti to, kas jį domina, o domina jį tiek daug kas, jog mums vertėtų skristi ne į Marsą, o bent į Urano planetą. Tokia kelionė užtruktų apie penkerius metus į vieną pusę!

Savo dienoraštį aš rašau sau. Jeigu paaiškės, kad mano nuomonė klaidinga, aš norėčiau, kad Belopolskis, kurį aš labai gerbiu, būtų "žmogiškesnis". Jeigu jis susijuoktų taip nuosirdžiai, kaip juokiasi Paicadze, tuojau pat sugriūtų ta nematoma, bet aiškiai jaučiama santūrumo siena, kuri skiria jį nuo mūsų trijų; bet deja, kol kas tai atrodo visiškai neįmanoma.

Bet aš per daug nukrypau į šalį. Pagrindinė tema, kuria šiandien rašysiu, — tai Venera, prie kurios mes artėjame.

Kad per daug neparodyčiau savo nemokšiško astronomijos klausimuose, aš dar Žemėje perskaičiau Belopolskio knygą apie Saulės sistemos planetas. . . Vis dėlto mokslo, kurio aš grybštelėjau, aiškiai nepakanka. Ką mes galime tikėtis pamatyti, įskridę į Veneros debesuotą priedangą? Ar gali-

ma tikėtis rasti joje gyvybę; ir kokia gali būti ta gyvybė? Viskas šiais klausimais aš kreipiausi į Kamovą.

— Paklauskite Konstantiną Jevgenjevičių, — atsakė jis. — Geresnio Saulės sistemos žinovo jūs nerasite.

Aš nesiryžau sutrukdyti Belopolskiui dirbti, todėl palaukiau pusryčių.

— Konstantinai Jevgenjevičau! — tariu aš, kai mes susirinkome Kamovo kajatėje, kurioje buvo pagrindinio pulto dubliuojantieji prietaisai ir valgant juos buvo galima stebėti. — Ar negalėtumėte papasakoti apie Veneros planetą, prie kurios mes artėjame?

— Ką būtent jūs norite žinoti? — paklausė jis.

— Tai, ką apie ją žino mokslas.

— Plati programa, — pastebėjo Paicadze.

— Aišku, ne viską, — pasukbėjau įterpti aš, — tik svarbiausius duomenis. Ką mes joje pamatysime?

— Pirmasis jūsų klausimas, — tarė Belopolskis, — per daug platus, o į antrąjį nėra ką atsakyti. Veneros planeta padengta storu sluoksniu debesų, kurie niekad neišsisklaido. Mes nežinome tiksliai apie viršutinius jos atmosferos sluoksnius. Planetos paviršiaus niekas niekad nematė, ir niekas nežino, kaip jis atrodo. Hipotezės ir prielaidos, nors ir naudingos mokslo vystymui, dar nėra tikrenybės.

— Bet ką mokslas spėja? (Bus daugiau)

Palaukite Tuos Biznierių, kurie Skelbiai LAUDIES BALSĄ

Mr. Joseph Pankowski

Hiram Walker & Sons Limited, Toronto, Ont.
Produktų Pardavėjas

Prieš vestuves ar kokius kitus parengimus kreipkitės pas mane su pilnu pasitikėjimu.

Aš pasirūpinsiu visu kuo ir suteiksiu informaciją, kokią jums reiks.

Telefonas: EM. 4-2131

Viskas Dėl Gyvenamųjų Namų

SHEPPARD'S

Baldų ir Elektrinių Reikmenų Krautuvė

30" "Guziko paspaudimo" pečiai \$269.00 už \$179.00.

1438 Queen St. W. LE. 6-6515

Toronto, Ont.

Dabar parduodama:

Cesterfildai \$349.00 už \$179.00

40" Pilnai automatiški elektriniai pečiai \$349.00 už \$249.00.

\$449.00 už \$349.00.

Miegamojo kambario setai po \$89.00 ir daugiau

Devenportai \$49.00

Televizijos G.E. ir Philco 1958 modelio ir visoki kiti baldai parduodama už žemiausias kainas ir su žemu įmokėjimu.

Krautuvė atdara nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

G.E. Šaldytuvai (Deepfreezers) 11 k. pėdų

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Ceras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LI. 46917

Pradedant Pirmadienį, Spalis 13 d.

Visą Savaitę

Pirmu Sykiu Toronte

"DON QUIXOTE"

su

NIKOLAJUM ČERKASOVU

Rusiški dialogai — angliški paaiškinimai

taipgi:

"THE FORTY FIRST"

...vienas iš puikiausių tarybinų filmų

Suaugusiems įzanga 90 centų

Šeštadienį po piet: 75 centai

There are no boundaries to creative art.

BELLEVUE Theatre

40 College Street at Dundas St. W. TORONTO

Pranešimai

Windsor, Ont.

Susirinkimas

S.D.P. Draugijos 10 kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, Oct. 5 dieną, 1 val. p. p.

Kviečiame visus narius dalyvauti.

Kuop. Vald.

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Toronto kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks šį penktadienį, spalio mėn. 3 dieną, 7 valandą vakaro, 160 Claremont St.

Prašome visus narius ir simpatikus atsilankyti.

Valdyba

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio mėn. 5 dieną, 2 valandą po piet, sa-

voj salėj, 160 Claremont St. Kviečiame skaitlingiausiai atsilankyti. Turime daug svarbių reikalų apkalbėti. Taipgi primenam reikalą apsimokėti narines duokles, jei dar neužsimkėję. Mokėkit laiku, kad nesusispenduotumėt.

Pet. Pajuodis
Kuopos sekretorius

Torontiečių Kronika

Gražios vestuvės

Praeitą šeštadienį apsivėdė Ed. Masiokas, plačiai žinomų torontiečių Masiokų sūnus su lenkų kilmės mergina L. Zurowski. Vestuvių pokilis buvo gražus ir skaitlingas svečiais ne tik lenkų ir lietuvių kilmės jaunavedžių vietiniais draugais, bet ir svečiais, atvykusiais iš gana toli. Iš Montrealo buvo atvykę jaunojo giminės Dr. Šegamogas su žmona ir A. Mikulienė; iš Simcoe, Ont., Bagdonai ir iš Tillsonburgo, Ont., Mikėnų šeima, taipgi keletas hamiltoniečių.

Kaip vestuvių pokilis buvo gražus taip linkėtina, kad ir visas jaunųjų gyvenimas būtų linksmas ir gražus.

Reporteris

A. Karpavičius Rašo iš Kauno

Siomis dienomis gavome laišką nuo Aleko Karpavičiaus, buvusio torontiečio, kuris prieš mėnesį išvyko į Tarybų Lietuvą.

A. Karpavičius rašo trumpame laiškyje, kad parvyko laimingai ir visa kelionė yra patenkintas. Dabar gyvena Kaune.

Prašo perduoti visiems gerus linkėjimus taipgi prašo įdėti jo padėką, kuri seka:

"Dėkoju Literatūros Draugijos Toronto kuopos komitetui ir Liaudies Balsu draugams, kurie tiek daug darbo įdėjo ruošdami man išleistuvių parę. Taipgi dėkoju visiems, kurie dalyvavo ir prisidėjote prie tokios brangios dovanos, kuri man bus atminčiai kolei aš būsiu gyvas.

"Ačiū jums draugai ir draugės labai širdingai.

A. Karpavičius"

KAS YRA OKEANO DUGNE

(Atkelta nuo 7 pusl.)
deli žemės drebėjimai dėlto, kad okeano gilumoj žemės pluta yra plona ir vanduo įsibriauna iki verdančių žemės vidurių, tada susikaupia dideli garai ir padaro sproginimą.

Kita žemės drebėjimo teorija yra tokia:

Tarp verdančių žemės vidurių ir jos plutos pasidaro tuštuma; sutirštėjusi medžiaga ima griūti į verdančią; žemė traukiasi, mažėja ir pasidaro drebėjimai.

Kadangi dažnai drebėjimai įvyksta arti giliasių o-

keanų vietų, ir anai teorijai yra kiek pamato. Daugiau priimta, tačiau, yra žemės mažėjimo, susitraukimo teorija.

A-n-s

V. Luką Ištiko Didelė Nelaimė

Draugas Ch. Pampalas pranešė telefonu iš Hamiltono, kad jis gavęs žinią nuo savo dukters, V. Luko žmonos, kad V. Luką ištiko didelė nelaimė miške.

Begriūdamas medis sutriuškino koją žemiau kelio, dėl ko paskui reikėjo nupjauti koją žemiau kelio.

RANGOON. — Burmos premjeras U Nu atidavė valdžią generolui Ne Winui, armijos komandieriui. Vėliau būsiąs sušauktas parlamentas ir Ne Win būsiąs užtvirtintas premjeru.

Išnuomavimui

Du dideli švietūs kambariai ant Rusholm Park Cress. Pageidautina 2 suaugusių asmenų. Kreiptis LE. 1-2176 (Toronto).

Du kambariai ir virtuvė, nefurnišuoti! 168 Lappin Ave. Tel. LE. 1-1498, Toronto.

Belsize Tailors

J. RACIO

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi parūpiname nupiginta kaina medžiagos dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Lietuvių Apšildymo Firma

Rose Heating — Tinsmith Co.

844 Broadview Ave.

Krautuvė: 723 Gerrard E.

HO. 6-1623

Didelis pasirinkimas krosnių: gazo - alyvos - anglių - stokerių. Conversion burners.

Vandens tankai - gazo ir elektros. Namų Vėsintuvai Vartotų radiatorių, vonių ir šildytuvų, kurenamų gazais, alyva ar profan gazu, tinkamų dėl gyvenamų namų ar vasarnamių.

Savininkai ZALECKIAI

Laidotuvių Reikale Kreiptės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0681

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Priėngime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST.

TORONTO

Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E.

TORONTO

Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Akių ir Akinių
Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristal - Optikai

Valandos: 9-12 ir 1-6

Treč. po piet uždaryta

Antrad., Ketv. ir Penkt.

vakarais

pagal susitarimą.

Tel. LE. 5-6400

1149 Dundas St. W.

Toronto, Ont.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pa-eina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko aki-niu.

470 College W., Toronto

Tel.: WA. 1-3924

Automobilių Radiatorių Reikalais
Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

2 OLD WESTON RO. - Toronto - RO. 6-1509

Taisome, valome ir patikriname visokių automobilių radiatorius

Savininkai A. A. Gužauskai